SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.4821.1.2019.SZ

Druk nr 3405

Warszawa, 11 kwietnia 2019 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję przyjętą przez Radę Ministrów informację Rządu:

- Aspekty pomocy humanitarnej i rozwojowej w latach 2015-2018.

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra – Członka Rady Ministrów Beatę Kempę do przedstawienia przedmiotowego dokumentu w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

(-) Mateusz Morawiecki

Aspekty pomocy humanitarnej i rozwojowej w latach 2015-2018

SPIS TREŚCI:

Wstęp……..…...str. 5

1. Zestawienie 2015-2017.…….…...str. 11

2. Aspekty pomocy humanitarnej i rozwojowej. Rok 2015…....str. 15

2.1. Pomoc humanitarna……..…….……..…….str. 17

2.2. Pomoc rozwojowa…….……...…..…str. 25

3. Aspekty pomocy humanitarnej i rozwojowej. Rok 2016..…..…str. 37

3.1. Pomoc humanitarna……...……..…….…..str. 39

3.2. Pomoc rozwojowa……...…..……...……..…....str. 47

4. Aspekty pomocy humanitarnej i rozwojowej. Rok 2017…...…str. 57

4.1. Pomoc humanitarna.…..……...…….…….….str. 59

4.2. Pomoc rozwojowa……..……..…...str. 67

5. Aspekty pomocy humanitarnej. Rok 2018…….....…...…str. 77

5.1. Działania w I kwartale 2018 r…….....str. 79

Zakończenie……..…..str. 85

WSTĘP

Z wyjątkiem organizacji religijnych, jest to jedyny rząd na świecie, który pomaga nam, chrześcijanom, pozostać w Syrii. Bez interesów, bez czegoś w zamian. Za to bardzo serdecznie dziękuję.

(wypowiedź Biskupa Aleppo Georgesa Abou Khazena o polskich działaniach pomocowych, podczas wizyty w Polsce, listopad 2017 r.)

Międzynarodowa pomoc humanitarna jest wyrazem solidarności i empatii dla ludzi stojących w obliczu nieszczęścia. Przekazywana ofiarom konfliktów zbrojnych i kryzysów humanitarnych jest „mobilizacją ludzi w odpowiedzi na niepotrzebne cierpienia innych ludzi dokonywaną ze względu na wspólne człowieczeństwo”[1]. Jej celem jest ratowanie i podtrzymywanie życia oraz zapewnienie poszanowania godności ludzkiej osobom zagrożonym lub dotkniętym skutkami katastrof zarówno naturalnych, jak i tych wywołanych działalnością człowieka. Obejmuje ona także działania zmierzające do zapobiegania i ograniczania skutków kryzysów humanitarnych. Pomoc ta odgrywa coraz istotniejszą rolę w budowaniu pozycji państwa na arenie międzynarodowej. Obok pomocy rozwojowej, stanowi istotny element kreowania polityki zagranicznej Polski i świadczy o potencjale naszego państwa do niesienia pomocy krajom mniej rozwiniętym. Polska, jako niestały członek Rady Bezpieczeństwa ONZ na kadencję 2018 – 2019, jest szczególnie zobowiązana do podjęcia aktywnej roli wspierającej międzynarodowe zaangażowanie wobec obecnych światowych wyzwań humanitarnych poprzez promowanie zasad dobrego rządzenia oraz ich związek z budowaniem pokoju i odbudową pokonfliktową.

Pomoc humanitarna udzielana jest przez Polskę zgodnie z **Europejskim Konsensusem ws. Pomocy Humanitarnej**, standardami świadczenia pomocy nakreślonymi przez **Organizację Narodów Zjednoczonych** i **Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża** oraz zasadami **Dobrego Świadczenia Pomocy Humanitarnej** (ang. *Good Humanitarian Donorship*). Standardy te wynikają z międzynarodowego prawnego dorobku humanitarnego i określają reguły współpracy z podmiotami sektora humanitarnego. Są to między innymi

[1] A. Davies, *The Challenges to Humanitarian Action*, „Humanitarian Exchange”, 2002 nr 3 s. 42.

zasady: **humanitaryzmu, bezstronności, neutralności, niezależności, szybkości, adekwatności i możliwie niskich kosztów administracyjnych**.

W ramach oficjalnej pomocy rozwojowej, Rząd RP udziela pomocy humanitarnej nieprzerwanie od 2004 roku. Przez ostatnie lata Polska wzmacniała system pomocy humanitarnej realizując działania o charakterze wielostronnym i dwustronnym. Pomoc ta uwzględniała partnerstwa z polskimi organizacjami pozarządowymi, międzynarodowymi organizacjami humanitarnymi oraz działania na forum UE i ONZ. Pomoc rozwojowa i humanitarna realizowana jest ze środków publicznych ujętych w wybranych częściach budżetowych (przede wszystkim Ministra Finansów oraz Ministra Spraw Zagranicznych), a także w ramach rezerwy ogólnej i celowej budżetu państwa, tworzonych zgodnie z art. 140 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W przypadku rezerwy ogólnej, dysponuje nią Rada Ministrów, przy czym Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia[2], upoważniła Prezesa Rady Ministrów do zwiększania z rezerwy ogólnej budżetu państwa wydatków odpowiednich części budżetu o kwotę do 10 mln zł w poszczególnych przypadkach, a Ministra Finansów o kwotę do 2 mln zł w poszczególnych przypadkach. Wydatkowanie środków powyżej tych kwot wymaga zgody Rady Ministrów. Środki z rezerwy ogólnej są przydzielane, w drodze zarządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów lub Radę Ministrów organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Wydanie zarządzenia musi zostać poprzedzone złożeniem przez wnioskodawcę specjalnej oferty, sporządzonej według zasad zawartych we wskazanej ustawie. Wydatkowanie środków może nastąpić w trybie uproszczonym. Zgodnie z art. 11b przytoczonej ustawy, Prezes Rady Ministrów, jeżeli jest to niezbędne ze względu na ochronę życia lub zdrowia ludzkiego, albo ze względu na ważny interes społeczny lub ważny interes publiczny, może zlecać organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom wskazanym w ustawie realizację zadań publicznych, z pominięciem otwartego konkursu ofert. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przewiduje także tryb otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego. Na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzony jest także m.in. otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych dofinansowanych w 2018 roku ze środków krajowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 (P FIO). Konkurs przeprowadzany jest zgodnie z przepisami

[2] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa (Dz.U. z 2017 r. poz. 500).

wyżej wymienionej ustawy, a także ustawy z dnia 15 września 2017 roku o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz uchwały Nr 209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020.

Znacząca część środków pomocowych dystrybuowana jest przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, które korzystając z **rezerwy celowej budżetu państwa**, prowadzi działania pomocowe na podstawie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej. Zgodnie z przepisami wyżej wymienionej ustawy, współpraca rozwojowa realizowana jest na podstawie Wieloletniego programu współpracy rozwojowej. Przez współpracę rozwojową rozumie się, zgodnie z art. 2 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, ogół działań pomocowych podejmowanych przez organy administracji rządowej na rzecz państw rozwijających się lub ich społeczeństw, zgodnie z zasadą solidarności międzynarodowej. Działania te, jak wskazuje przytoczony przepis, dzielą się na pomoc rozwojową oraz pomoc humanitarną. Przez współpracę rozwojową rozumie się także, w myśl art. 2 ust. 2 ustawy, działania edukacyjne na rzecz podniesienia świadomości i zrozumienia problemów globalnych oraz współzależności między państwami, zwane dalej „edukacją globalną". Współpraca rozwojowa prowadzona jest na podstawie Wieloletniego Programu Pomocy Rozwojowej, opracowywanego przez ministra właściwego do spraw zagranicznych i przyjmowanego przez Radę Ministrów w drodze uchwały. Jest ona realizowana najczęściej w formie finansowania zadań powierzonych podmiotom uczestniczącym w realizowaniu współpracy rozwojowej oraz wpłat do międzynarodowych organizacji, instytucji, programów i funduszy.

Rząd Rzeczpospolitej Polskiej z każdym rokiem zwiększa środki finansowe na **pomoc humanitarną**. W 2017 roku wartość tej pomocy była sześciokrotnie wyższa w stosunku do roku 2015. Znacząca część pomocy humanitarnej realizowana jest w dwóch formatach: **kanałem bilateralnym** - za pośrednictwem polskich organizacji pozarządowych i placówek dyplomatycznych, w obszarze edukacji, schronienia, bezpieczeństwa żywnościowego i zdrowia oraz **kanałem wielostronnym** - poprzez wpłaty do wyspecjalizowanych agend humanitarnych (przede wszystkim ONZ, UE, Międzynarodowego Czerwonego Krzyża) oraz poprzez udział w specjalnych funduszach UE, tj. Regionalnym Funduszu Powierniczym UE w odpowiedzi na kryzys syryjski (tzw. MADAD), a także udział w Instrumencie Tureckim na rzecz uchodźców syryjskich w Turcji (IT). Należy także wyróżnić dwustronne inicjatywy rządowe, których przykładem jest trzyletni polsko-niemiecki projekt humanitarny w Libanie. Polska

pomoc ofiarom konfliktów wojennych w 2017 roku kierowana była głównie na rzecz uchodźców na Bliskim Wschodzie.

Decyzja o utworzeniu **Instrumentu Tureckiego**, obligatoryjnego dla wszystkich państw członkowskich, wynikała z ustaleń szczytu Unia Europejska-Turcja, poczynionych w dniu 29 listopada 2015 r., kiedy to w ramach wspólnego Planu Działania (EU-Turkey Joint Action Plan) UE zobowiązała się przekazać dodatkowe środki finansowe w celu udzielenia pomocy humanitarnej uchodźcom w Turcji i przyjmującym ich społecznościom. Środki służyć mają w pierwszej kolejności zapewnieniu żywności, usług zdrowotnych i edukacji. Całkowita wartość budżetu w perspektywie 2016 – 2019 została ustalona na poziomie 3 mld euro, z czego 1/3 pochodzić będzie z budżetu UE, pozostałe środki zapewnią państwa członkowskie UE. Dotychczasowe wpłaty Polski na rzecz funduszu tureckiego wyniosły: 16,8 mln euro w 2016 r., 25,05 mln euro w 2017 r. oraz 12,59 mln euro w 2018 r.

W 2016 r. Polska przyłączyła się do **Regionalnego Funduszu Powierniczego UE w odpowiedzi na kryzys syryjski (MADAD)**. Fundusz został utworzony 15 grudnia 2014 r. na podstawie umowy podpisanej pomiędzy Komisją Europejską i Włochami (pierwszym dobrowolnym donatorem do Funduszu). Fundusz ten stanowi instrument reagowania na kryzys uchodźczy w wymiarze regionalnym i ma służyć średnio- i długoterminowemu wsparciu uchodźców i społeczności ich przyjmujących w sferze gospodarczej, edukacyjnej i społecznej. Wpłaty Polski na rzecz Regionalnego Funduszu MADAD wyniosły 13,24 mln zł w 2016 r. oraz 5 mln zł w 2017 r. Przystępując do Funduszu, Polska zyskała miejsce w Radzie zarządzającej, podejmującej decyzje co do przeznaczenia środków na wybrane priorytety tematyczne i geograficzne.

W 2016 roku, w odpowiedzi na kryzys migracyjny na szlaku śródziemnomorskim, Polska przystąpiła do **Europejskiego funduszu powierniczego na rzecz stabilizacji i przeciwdziałania nielegalnej migracji ludności w Afryce (EUTF)**, z wkładem w kwocie 1,1 mln euro (dedykowane na działania realizowane w Rogu Afryki). Fundusz ten stanowi istotny element pakietu migracyjnego, obejmując wsparciem łącznie 26 krajów afrykańskich, pogrupowanych wg trzech „okien" regionalnych (Sahel i Jezioro Czad, Róg Afryki, Afryka Północna) w ramach planu przeciwdziałania kryzysowi imigracyjnemu w Europie. Rząd polski zareagował niezwłocznie na wrześniowy apel Przewodniczącego Jean-Claude Junckera o stanie UE, podejmując decyzję o dodatkowym wsparciu okna północnoafrykańskiego Funduszu Powierniczego na rzecz Afryki (EUTF). Nasz wkład został przekazany w formie dwóch wpłat na północnoafrykańskie okno EUTF, zrealizowanych odpowiednio w listopadzie (30 mln zł)

i grudniu (10 mln zł). Zgodnie z ustaleniami podjętymi w grudniu 2017 roku, państwa V4 zdecydowały o przeznaczeniu wkładów na rzecz okna północnoafrykańskiego na sfinansowanie realizacji II fazy projektu "Support to integrated border and migration management in Libya", którego liderem są Włochy.

Pod koniec 2017 roku Polska, jako pierwszy kraj UE, podpisała umowę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w sprawie udziału w Inicjatywie Wzmocnienia Gospodarczego - **Economic Resilience Initiative (ERI).** 50 milionów euro to bezprecedensowo wysoka kwota przeznaczona przez Polskę na inicjatywę związaną z kryzysem migracyjnym. Polska znalazła się w grupie państw (obok Luksemburga, Słowacji, Słowenii i Włoch), które pierwsze zadeklarowały udział w inicjatywie EBI i jest – dotychczas – największym darczyńcą. Udział Polski w programie to efekt konsekwentnej realizacji rządowej strategii zakładającej, że najskuteczniejszą formą reagowania na kryzys migracyjny jest pomoc udzielana w krajach dotkniętych konfliktem lub krajach ościennych. Przystąpienie do ERI jest solidarnym wkładem naszego kraju w podejmowanie najpoważniejszych wyzwań rozwojowych, humanitarnych i migracyjnych w sąsiedztwie Unii Europejskiej. Udział Polski potwierdza rozwój ścisłego partnerstwa z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym i rosnącą aktywność naszego kraju na jego forum. ERI to program inwestycyjny pomagający rozwiązać problem migracji w krajach południowego sąsiedztwa i Bałkanów Zachodnich. W ramach ERI w latach 2016–2020 bank UE zwiększy finansowanie w tych dwóch regionach o 6 mld euro, wspierając inwestycje o łącznej wartości 15 mld euro. Finansowanie w ramach ERI uzupełnia już wcześniej planowane wsparcie finansowe dla tych regionów na kwotę 7,5 mld euro. Zadeklarowane wpłaty pozwolą bankowi UE uruchomić specjalny fundusz ERI oraz zwiększyć inwestycje w sektor prywatny i kluczową infrastrukturę w tych dwóch regionach. Inwestycje te dają możliwość stworzenia nowych miejsc pracy – w szczególności dla kobiet i młodych ludzi. Pomogą także poprawić jakość życia i warunki biznesowe nie tylko w społecznościach, z których pochodzi wielu migrantów, ale także w krajach przyjmujących migrantów, i w których migranci zatrzymują się przejściowo. W ten sposób inicjatywa ERI pomoże w usunięciu źródłowych przyczyn migracji. ERI stanowi uzupełnienie niedawno uchwalonego Planu Inwestycji poza UE. Dzięki pobudzaniu inwestycji w sektor prywatny i w podstawową infrastrukturę, inicjatywa na rzecz wzmocnienia gospodarczego pozwoli stworzyć miejsca pracy oraz poprawi dostępność usług energetycznych, transportowych, edukacyjnych i sanitarnych. Inicjatywa ma na celu zwiększenie odporności ich gospodarek na wstrząsy, takie jak syryjski kryzys uchodźczy. Priorytetem programu są: infrastruktura, rozwój sektora

prywatnego oraz zrównoważony wzrost i tworzenie miejsc pracy. Udział Polski w ERI będzie skupiony na działaniach w Libanie, Jordanii oraz Zachodnim Brzegu, co jest spójne z polskim Wieloletnim programem współpracy rozwojowej 2016-2020.

Pomoc niesiona ofiarom konfliktu na miejscu i krajach ościennych, gdzie przebywają uchodźcy, jest działaniem, za którym przemawia racjonalność wydatkowania środków oraz możliwość objęcia pomocą szerszej liczby potrzebujących, bez konieczności ich przemieszczenia.

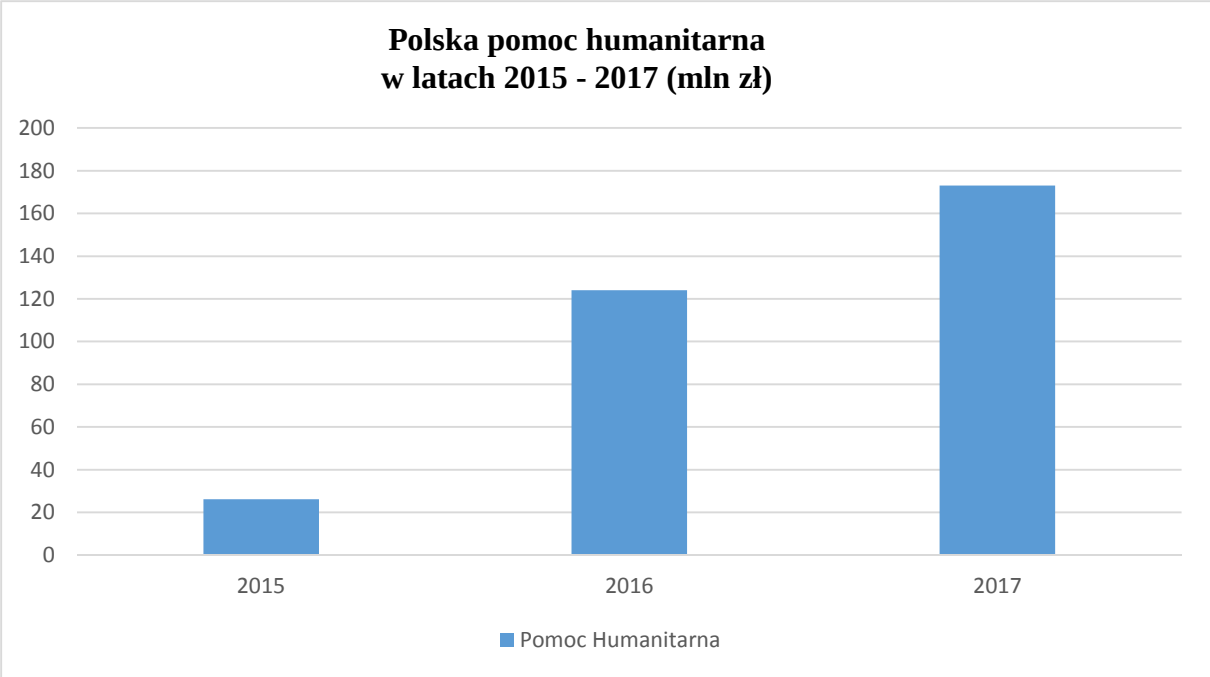
ZESTAWIENIE WYDATKÓW Z BUDŻETU PAŃSTWA
NA POMOC HUMANITARNĄ I ROZWOJOWĄ W LATACH 2015-2017

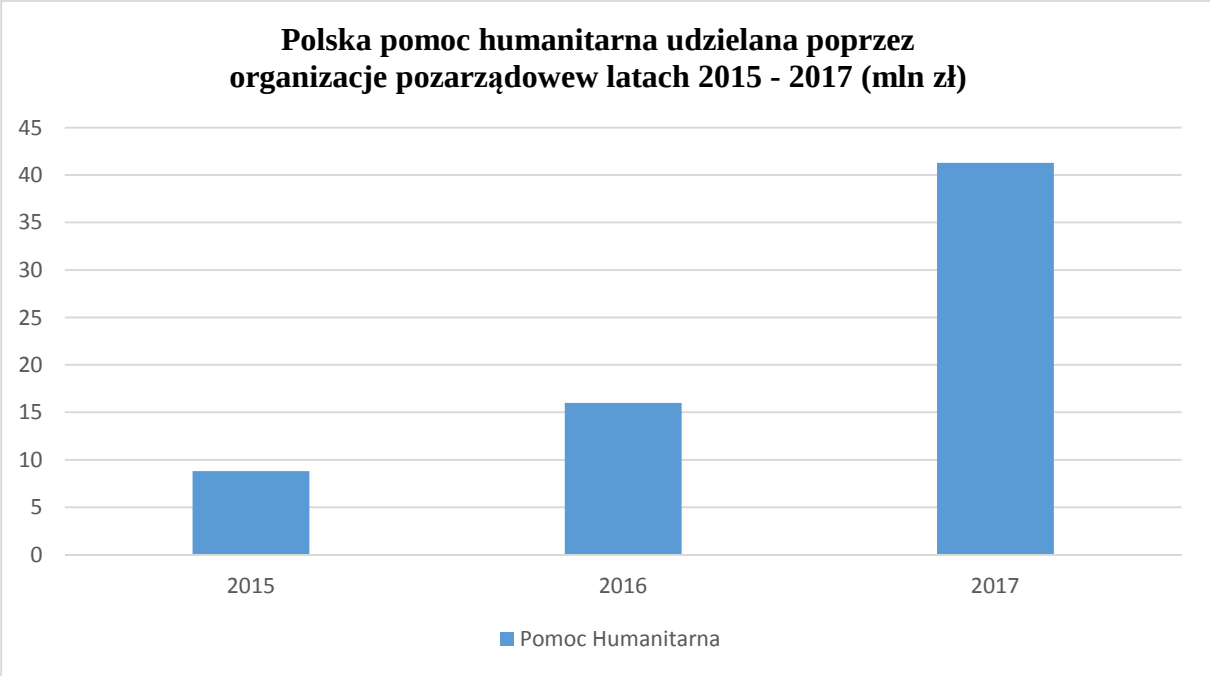
Rok 2015		
Przyznane środki finansowe na pomoc humanitarną dla polskich organizacji pozarządowych	**8,8 mln zł**	**26,2 mln zł**
Środki finansowe przekazane w ramach wpłat do organizacji międzynarodowych i wyspecjalizowanych agend na pomoc humanitarną	**17,4 mln zł**	
Przyznane środki finansowe z budżetu państwa na oficjalną pomoc rozwojową*	**1,6 mld zł**	
RAZEM za 2015 rok	**1,6 mld zł**	

Rok 2016		
Przyznane środki finansowe na pomoc humanitarną dla polskich organizacji pozarządowych	**16,4 mln zł**	**124,4 mln zł**
Środki finansowe przekazane w ramach wpłat do organizacji międzynarodowych i wyspecjalizowanych agend na pomoc humanitarną	**108 mln zł**	
Przyznane środki finansowe z budżetu państwa na oficjalną pomoc rozwojową*	**2,5 mld zł**	
RAZEM za 2016 rok	**2,6 mld zł**	

Rok 2017		
Przyznane środki finansowe na pomoc humanitarną dla polskich organizacji pozarządowych	**41,3 mln zł**	**173 mln zł**
Środki finansowe przekazane w ramach wpłat do organizacji międzynarodowych i wyspecjalizowanych agend na pomoc humanitarną	**131,7 mln zł**	
Przyznane środki finansowe z budżetu państwa na oficjalną pomoc rozwojową*	**2,4 mld zł**	
RAZEM za 2017 rok	**2,5 mld zł**	

* **Oficjalna Pomoc Rozwojowa** (ODA) to darowizny i pożyczki przekazywane przez instytucje rządowe lub organizacje międzynarodowe, mające na celu wsparcie rozwoju gospodarczego i dobrobytu w krajach rozwijających się.

Polska pomoc humanitarna
w latach 2015 - 2017 (mln zł)
200
180
160
140
120
100
80
60
40
20
0
2015
2016
2017
Pomoc Humanitarna

Polska pomoc humanitarna udzielana poprzez
organizacje pozarządowew latach 2015 - 2017 (mln zł)
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
2015
2016
2017
Pomoc Humanitarna

Aspekty pomocy humanitarnej i rozwojowej

Rok 2015

POMOC HUMANITARNA

I. Pomoc humanitarna realizowana przy udziale Ministerstwa Spraw Zagranicznych

W 2015 r. na działania humanitarne Polska przeznaczyła kwotę ponad 26 mln zł.

Wysokość budżetu na pomoc humanitarną jest corocznie określana w Planie współpracy rozwojowej w ramach rezerwy celowej przeznaczonej na współpracę rozwojową. W roku 2015, na wsparcie działań humanitarnych przeznaczono pierwotnie środki w wysokości 7,7 mln zł, które jedynie w części były w stanie pokryć koszty związane z reagowaniem na kryzysy humanitarne.

Pomoc humanitarna w 2015 r. była skoncentrowana przede wszystkim w dwóch obszarach geograficznych – na Bliskim Wschodzie i na Ukrainie. Biorąc pod uwagę bezprecedensową skalę kryzysu humanitarnego wywołanego konfliktem w Syrii, 57 % środków finansowych na pomoc humanitarną przeznaczono na wsparcie działań na rzecz osób dotkniętych kryzysem syryjskim.

Równolegle kontynuowano wsparcie na rzecz osób przesiedlonych wewnętrznie, zmuszonych do zmiany miejsca zamieszkania z powodu walk toczących się na wschodzie Ukrainy. Wartość pomocy na rzecz Ukrainy stanowiła 34 % całkowitej kwoty środków przeznaczonych na rzecz polskich działań humanitarnych.

W 2015 r. pomoc dwustronna udzielana za pośrednictwem polskich organizacji pozarządowych oraz polskich placówek zagranicznych stanowiła 40 % całkowitego wsparcia Polski w obszarze pomocy humanitarnej.

Z kolei w ramach wielostronnej pomocy humanitarnej w 2015 r. z budżetu państwa przekazano łącznie 17 451 769 zł na wsparcie działalności międzynarodowych organizacji i wyspecjalizowanych agend humanitarnych. Wpłaty wielostronne zostały przekazane zarówno na działania w konkretnie wskazanych regionach (np. kryzys na Ukrainie czy Bliskim Wschodzie), jak i działalność statutową organizacji (ICRC, CERF).

UKRAINA – projekty humanitarne i pomoc rzeczowa: [6 665 936 zł]

Projekty humanitarne

W 2015 r. w ramach konkursu „Pomoc humanitarna 2015” dofinansowano cztery projekty w zakresie wsparcia w obszarach opieki zdrowotnej (m.in. zakup leków, sprzętu medycznego) i schronienia (m.in. wsparcie psychologiczne, opłata czynszów przez uchodźców) zrealizowane

przez Caritas Polska, Fundację Kultury Duchowej Pogranicza, Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej oraz Polski Czerwony Krzyż w obwodach charkowskim, dniepropietrowskim i zaporoskim. Łączna wartość projektów to 3 726 472 zł.

W drugiej połowie 2015 r., w ramach wsparcia przed zbliżającą się zimą, dofinansowano dwa projekty zrealizowane przez Caritas Polska oraz Europejski Dom Spotkań – Fundację Nowy Staw, skierowane do przesiedleńców w obwodach charkowskim, dniepropietrowskim i zaporoskim. Wartość projektów obejmujących pomoc finansową i materialną (opał, ciepła odzież, żywność) wyniosła łącznie 983 170 zł.

Dodatkowo, Konsulat Generalny RP w Odessie zrealizował projekt mający na celu poprawę sytuacji żywnościowej, higienicznej i warunków bytowych osób wewnętrznie przesiedlonych poprzez przekazanie artykułów pierwszej potrzeby w obwodzie odeskim o wartości 125 000 zł.

Transporty pomocy rzeczowej

W 2015 r. zrealizowano dwa transporty pomocy rzeczowej dla osób przesiedlonych wewnętrznie na Ukrainie. Transport zorganizowany w lutym do Dniepropietrowska we współpracy z innymi państwami członkowskimi w ramach Europejskiego Mechanizmu Ochrony Ludności obejmował 200 profesjonalnych zestawów ratunkowych dla Państwowej Służby ds. Sytuacji Nadzwyczajnych, 1 500 zestawów higienicznych oraz 2 000 koców dla osób wewnętrznie przesiedlonych.

W czerwcu zrealizowano transport na rzecz przesiedleńców w obwodzie zaporoskim i Marianpolu we współpracy z Państwową Strażą Pożarną oraz Caritas Polska, Polskim Centrum Pomocy Międzynarodowej, Polską Misją Medyczną oraz Związkiem Polskich Kawalerów Maltańskich. Ładunek obejmował 164 tony niezbędnej pomocy rzeczowej, w tym pakiety żywnościowe, środki higieniczne, przybory szkolne dla dzieci (z myślą o rozpoczynającym się po wakacjach roku szkolnym), śpiwory, koce, łóżka polowe, a także środki opatrunkowe i najpotrzebniejsze leki. Łączna wartość obu przedsięwzięć wyniosła 1 831 294 zł.

BLISKI WSCHÓD – projekty humanitarne: [2 215 962 zł]

W ramach konkursu „Pomoc humanitarna 2015” dofinansowano dwa projekty humanitarne realizowane przez Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej na rzecz

uchodźców syryjskich przebywających w Libanie. Działania miały na celu zapewnienie schronienia dla uchodźców syryjskich, w tym uchodźców zagrożonych bezdomnością, oraz wsparcie dla uchodźców w zakresie ochrony zdrowia, dostępu do edukacji i przygotowania do warunków zimowych. Łączna wartość projektów wyniosła blisko 2 mln zł.

W ramach działań humanitarnych polskich placówek zagranicznych w 2015 r. Agencja Konsularna RP w Irbilu zrealizowała projekt humanitarny na rzecz irackich uchodźców, Kurdów – Jazydów, koczujących w górach Sinjar. Projekt obejmował zakup oraz dostarczenie najpotrzebniejszych artykułów niezbędnych do przetrwania zimy. Ponadto, Ambasada RP w Ammanie zrealizowała projekt mający na celu kompleksowe wyposażenie gabinetu lekarza pierwszego kontaktu w niezbędny sprzęt diagnostyczny oraz inne akcesoria medyczne. Projekt został zrealizowany na rzecz uchodźców syryjskich oraz lokalnej ludności korzystającej z usług Centrum Medycznego w miejscowości Al-Mafrak. Łączna wartość obu projektów wyniosła 216 052 zł.

II. Zestawienie wpłat do organizacji międzynarodowych i wyspecjalizowanych agend na pomoc humanitarną

Ze względu na niespotykaną dotychczas skalę kryzysu migracyjnego w Europie, w celu wzmocnienia odpowiedzi Rządu RP na kryzys dotykający w coraz większym stopniu państwa członkowskie Unii Europejskiej, Polska z rezerwy ogólnej budżetu państwa dokonała wpłaty w wysokości 4 mln zł na rzecz Biura Wysokiego Komisarza NZ ds. Uchodźców (UNHCR) oraz wpłaty w wysokości 4 mln zł na rzecz Światowego Programu Żywnościowego (WFP), z przeznaczeniem na realizację działań pomocowych skierowanych do uchodźców najbardziej dotkniętych kryzysem. Ponadto, dokonano wpłaty w wysokości 1 mln zł do budżetu Oddziału Biura NZ ds. koordynacji pomocy humanitarnej (UN OCHA) w Damaszku.

Organizacja	kwota wpłaty (PLN)
Agencja Narodów Zjednoczonych dla Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie	500 000
Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców – w celu wzmocnienia reakcji Polski na pogarszającą się sytuację uchodźców syryjskich	4 000 000
Światowy Program Żywnościowy Organizacji Narodów Zjednoczonych	4 000 000

Agencja Narodów Zjednoczonych dla Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie	956 720
Centralny Fundusz ds. Reagowania Kryzysowego	800 000
Biuro Wysokiego Komisarza NZ ds. Uchodźców	465 051
Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża	800 000
Biuro NZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej	1 000 000
Biuro NZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej	850 000
Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca	400 000
Biuro Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka	80 000
RAZEM:	**13 851 771**

III. Pomoc humanitarna realizowana przez pozostałe resorty

1) Ministerstwo Obrony Narodowej

Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych koordynowało dostarczenie pomocy humanitarnej przekazanej przez polskie organizacje pozarządowe. W sumie przekazano 17 360 kg darów.

Udzielenie wsparcia w zakresie transportu pomocy nie generuje kosztów dla Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, w związku z tym nie wymaga dodatkowych źródeł finasowania. Każda akcja przekazania pomocy kończy się potwierdzeniem przez Polski Kontyngent Wojskowy otrzymania transportu oraz przesłaniem zdjęć z dystrybucji pomocy lub jej przekazania uprawnionemu podmiotowi.

Lp.	Darczyńca	Data	Beneficjent	Przekazana pomoc	Waga pomocy	Uwagi
1.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	23.03. 2015	PKW KFOR – ludność Kosowa	książki, odzież, materiały papiernicze, rzutnik, komputer	340 kg	koordynacja, rozdysponowanie
2.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio	20.04. 2015	PKW KFOR – ludność Kosowa	odzież, obuwie, pościel, przybory szkolne, kserokopiarka	1 060 kg	koordynacja, rozdysponowanie
3.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio, Salezjański Wolontariat Misyjny; Diecezja Tarnowska,	15.04. 2015	PKW RSA – ludność Republiki Środkowoafrykańskiej	przybory szkolne, odzież, środki medyczne, środki higieniczne, żywność, sprzęt sportowy, instrumenty muzyczne, zabawki	9 000 kg	koordynacja, transport lotniczy

	Fundacja Kapucyni i Misje					
4.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	08.06. 2015	PKW KFOR – ludność Kosowa	odzież, materiały papiernicze, słowniki, podręczniki do j. angielskiego	580 kg	koordynacja, rozdysponowanie
5.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio	10.09. 2015	PKW KFOR – ludność Kosowa	Przybory medyczne (kompresy, opaski opatrunkowe, plastry rękawice, gaza)	110 kg	koordynacja, rozdysponowanie
6.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	05.10. 2015	PKW KFOR – ludność Kosowa	przybory medyczne (min. maski chirurgiczne, opaski elastyczne, fartuchy, serwety, rurki intubacyjne, cewniki), komputery, drukarka, fax, odzież	450 kg	koordynacja, rozdysponowanie
7.	CARITAS OP WP	25.10. 2015	PKW Afganistan RSM – ludność Afganistanu	2 ambulanse marki Volkswagen T4	4 100 kg	koordynacja, transport lotniczy, rozdysponowanie
8.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio	25.10. 2015	PKW Afganistan RSM – ludność Afganistanu	przybory szkolne, odzież, sprzęt informatyczny	1 130 kg	koordynacja, transport lotniczy
9.	Fundacja Edukacja i Technika Ratownictwa EUDRA	02.11. 2015	PKW EUFOR/MTT – ludność Bośni i Hercegowiny	sprzęt strażacki: hełmy, rękawice, latarki, komplety ubrań specjalnych, węże W-52 i W-75	300 kg	koordynacja, rozdysponowanie
10.	Fundacja Edukacja i Technika Ratownictwa EUDRA, Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	16.11. 2015	PKW EUFOR/MTT – ludność Bośni i Hercegowiny	sprzęt strażacki: hełmy, rękawice, spodniobuty, bloczek zwrotny ATO, prądownice, zasysacz linowy, rozdzielacz kulowy, motopompa pływająca	200 kg	koordynacja, rozdysponowanie
11.	Fundacja Edukacja i Technika Ratownictwa EUDRA	11.12. 2015	PKW EUFOR/MTT – ludność Bośni i Hercegowiny	6 gaśnic	90 kg	koordynacja, rozdysponowanie
Suma: 17 360 kg						

2) <u>Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</u>

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przy wsparciu straży granicznej organizowało pomoc humanitarną na Ukrainie i Białorusi poprzez zbiórkę darów. Paczki były przekazywane do placówek konsularnych, które rozdzielały dary pośród białoruskich i ukraińskich rodzin i parafii.

POMOC ROZWOJOWA

Wpłaty wielostronne na pomoc rozwojową

Organizacja	Kwota wpłaty (PLN)
Europejski Uniwersytet Humanistyczny	300 000
Fundusz Powierniczy Odbudowy Afganistanu	1 000 000
Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju	1 000 000
Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju	936 928
Bank Rozwoju Rady Europy	430 000
Biuro Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka	125 000
Wspólny Program NZ ds. HIV/AIDS	250 000
Fundusz NZ na rzecz Demokracji	125 000
Fundusz NZ na rzecz Demokracji	47 000
Fundusz NZ na rzecz Demokracji	48 000
Fundusz Ludnościowy Narodów Zjednoczonych	40 000
Fundusz Ludnościowy Narodów Zjednoczonych	110 000
Fundusz Budowania Pokoju Narodów Zjednoczonych	80 000
Agencja Narodów Zjednoczonych ds. Równouprawnienia Płci i wzmocnienia pozycji kobiet	40 000
Agencja Narodów Zjednoczonych ds. Równouprawnienia Płci i wzmocnienia pozycji kobiet	40 000
Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka	30 000
Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka	50 000
OECD Centrum Rozwoju	357 782
Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego	100 000
Fundusz Powierniczy NATO/PdP/OBWE	150 000
Rada Europy	155 000
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	2 091 070
Komisja Europejska - Europejski Fundusz Rozwoju	188 872 580
Służba Działań Narodów Zjednoczonych Przeciwko Minom	131 957
Fundusz ds. logistyki i standaryzacji NATO	209 107
NATO	83 642
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	5 000 000
RAZEM:	**201 803 066**

I. Pomoc rozwojowa realizowana przez pozostałe resorty

1) Ministerstwo Finansów

Działania Ministra Finansów w zakresie pomocy rozwojowej i humanitarnej na rzecz państw rozwijających się prowadzone są poprzez:

- ✓ **Wnoszenie wpłat do budżetu UE**

Polska uczestnicząc w finansowaniu budżetu Unii Europejskiej automatycznie partycypuje w finansowaniu działań pomocowych UE na rzecz państw rozwijających się w stopniu, w jakim partycypuje w środkach własnych UE.

Wydatki UE na pomoc rozwojową pochodzą wyłącznie z działu 4 (relacje zewnętrzne) budżetu UE, za zarządzanie którym odpowiada Komisja Europejska (tzw. zarządzanie scentralizowane, Polska, ani żadne z państw członkowskich, nie ma bezpośredniego udziału w zarządzaniu tymi środkami, poza ogólnym wskazywaniem celów poszczególnych programów i funduszy).

- ✓ **Wnoszenie wpłat na rzecz organizacji międzynarodowych**

Ministerstwo Finansów angażuje się we współpracę rozwojową kanałami wielostronnymi poprzez wnoszenie udziałów oraz płacenie składek do wielostronnych organizacji międzynarodowych. Podobnie jak w przypadku budżetu UE Polska wpływa na formy i kierunki działalności tych organizacji poprzez udział w pracach nad dokumentami strategicznymi i w procesach decyzyjnych.

Lp.	Organizacja	Tytuł wpłaty	2015 PLN
1.	Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju	Wpłata do *International Development Association* (Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju)	14 691 599
2.	Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju - Wielostronna Inicjatywa Umorzenia Długów	Wpłata do *International Development Association* (Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju) z tytułu *Multilateral Debt Relief Initiative* (Wielostronnej Inicjatywy Umorzenia Długów)	870 000
3.	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju	Objęcie udziałów w Międzynarodowym Banku Odbudowy i Rozwoju	69 314 275

4.	Bank Rozwoju Rady Europy	Składka do Banku Rozwoju Rady Europy	25 237
5.	Międzynarodowa Korporacja Finansowa	Objęcie udziałów w *Międzynarodowej Korporacji Finansowej*	1 391 204
	Razem		**86 292 315**

Wpłaty do Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju, z tytułu udziału Rzeczypospolitej Polskiej w realizacji Wielostronnej Inicjatywy Umorzenia Długów najuboższych państw świata wobec Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju oraz z tytułu objęcia przez Polskę udziałów w Międzynarodowej Korporacji Finansowej są ujmowane w rozchodach budżetu państwa w części 98 – Przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, paragraf 999 – Płatności związane z udziałem Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych.

Wpłaty do pozostałych organizacji zaplanowane są w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, rozdział 75001 paragraf 4540, jako wydatki.

- ✓ **Udzielanie kredytów eksportowych**

Ministerstwo Finansów administruje kredytami rządowymi w ramach pomocy wiązanej, które stanowią element polskiej pomocy rozwojowej, lecz nie stanowią pomocy humanitarnej. Kredyty w pomocy wiązanej udzielane są na warunkach Porozumienia OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych.

Zgodnie z ustawą budżetową Minister Finansów jest upoważniony do dokonywania ze środków budżetu państwa wypłat z tytułu kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie umów międzynarodowych rządom innych państw (możliwość udzielania kredytów z budżetu państwa wynika z art. 115 ustawy o finansach publicznych).

Wypłaty z tytułu kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie umów międzynarodowych rządom innych państw stanowią rozchody budżetu państwa (część 98 – Finansowanie Zagraniczne).

Kraj i umowa międzyrządowa	Waluta /równo-wartość w PLN	Wypłaty 2015 r.	Projekt i jego cel	Odbiorca
Angola - Umowa między Rządem RP a Rządem Republiki Angoli o udzieleniu kredytu w	EUR PLN	13 167 948 53 110 044	II faza projektu budowy wyższej szkoły Rybołówstwa w Namibe. Konstrukcja, wyposażenie, obsługa, program edukacyjny dla	Ministerstwo Rybołówstwa Angoli

ramach pomocy wiązanej z dnia 27.08.2010 r.			szkoły. II faza projektu zrealizowana, w trakcie uzgodnień III faza projektu do finansowania w ramach odrębnej umowy kredyt	
Etiopia - Umowa między Rządem RP a Rządem Federalnej Demokratycznej Republiki Etiopii o udzieleniu kredytu w ramach pomocy wiązanej z dn. 25.03.2014 r.	USD PLN	26 771 472 100 933 804	Modernizacja gospodarki i sektora publicznego oraz rozwój obszarów wiejskich. Dostawa maszyn rolniczych, budowlanych, wozów strażackich, sprzętu przeciwpożarowego oraz wyposażenia warsztatowego. Projekt w realizacji.	The Federal Democratic Republic of Ethiopia Sugar Corporation
Razem PLN		**154 043 848**		

- ✓ **Restrukturyzacja zadłużenia państw trzecich wobec Polski**

Ministerstwo Finansów odpowiada za prowadzenie spraw związanych z restrukturyzacją należności Skarbu Państwa od innych państw. Odbywa się to poprzez zawieranie i realizację umów w sprawie uregulowania zadłużenia danego kraju (w latach 2015-17 były to umowy z Mongolią i Kambodżą) wobec RP.

Mongolia - zgodnie z przepisami *Umowy* między Rządem RP a Rządem Mongolii w sprawie uregulowania zadłużenia Mongolii wobec RP, podpisanej 9 listopada 2006 roku, zadłużenie Mongolii wobec RP po przeliczeniu z rubli transferowych zostało określone na poziomie 5 745 178,26 USD. W 2006 r. Polska dokonała umorzenia 50% kwoty zadłużenia, a pozostała kwota 2 872 589,13 USD, spłacana była przez stronę mongolską w ratach i przeznaczona na finansowanie:

- Programu Stypendialnego - 2 000 000 USD – w ramach którego strona polska przyjmowała i kierowała na studia do polskich uczelni studentów mongolskich. Z przekazywanych środków, zgodnie z Umową, pokrywane były wydatki na stypendia, czesne oraz zwrot kosztów przelotów i ubezpieczenia. Program zakończono w 2017 r.
- Programu Badań Naukowych - 872 589,13 USD – w ramach którego prowadzone były przez polskich geologów prace geologiczne na terytorium Mongolii. Program zakończono w 2016r.

Kwoty oddłużenia w roku 2015 wyniosły w sumie **559 340,00 PLN**.

Kambodża - w umowie oddłużeniowej określono wysokość zadłużenia Kambodży wobec Polski na poziomie 1 953 583,03 USD. Biorąc pod uwagę trudną sytuację gospodarczą

Królestwa Kambodży i brak możliwości wyegzekwowania spłaty całości zadłużenia, kwota 1 953 583,03 USD została podzielona na dwie części i rozliczona w następujący sposób:

- Kwota 976 791,52 USD została przeznaczona przez Stronę Kambodżańską na pokrycie kosztów prac związanych z konserwacją zabytków na terytorium Królestwa Kambodży, prowadzonych przez wyspecjalizowane polskie przedsiębiorstwa w latach 2014-2016.
- Kwota 976 791,51 USD została przez Stronę Polską umorzona po wypełnieniu przez Stronę Kambodżańską ww. zobowiązań.

W roku 2015 umorzono część zadłużenia Kambodży w wysokości **3 682 693,66 PLN**.

Ministerstwo Finansów w roku 2018 będzie podejmowało dalsze kroki w celu uregulowania procesu restrukturyzacji zadłużenia wobec Skarbu Państwa przez inne państwa rozwijające się.

✓ **Świadczenie pomocy technicznej**

W roku 2015 Ministerstwo Finansów zrealizowało jeden projekt pomocy technicznej sfinansowany w ramach polskiej współpracy rozwojowej. Był to projekt na rzecz Ukrainy, który miał na celu wzmocnienie ukraińskiego systemu finansów publicznych. Wartość projektu wyniosła **45 582,84 PLN**.

2) <u>Ministerstwo Środowiska</u>

Współpraca wielostronna: **- składki obowiązkowe** **- wpłaty dobrowolne**	Fundusz powierniczy Konwencji o Międzynarodowym Handlu Dzikimi Zwierzętami i Roślinami Gatunków Zagrożonych (CITES)
	Fundusz Wielostronny Wdrażania Protokołu Montrealskiego
	Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody (IUCN)
	Konwencja Narodów Zjednoczonych ds. Przeciwdziałania Pustynnieniu (UNFCCD)
	Program Środowiskowy Narodów Zjednoczonych (UNEP)
	Ramowa Konwencja Narodów ds. Zmian Klimatu
	Światowa Organizacja Meteorologiczna

	Fundusz Współpracy Technicznej Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA-TFC) – (opłacone ze środków własnych Państwowej Agencji Atomistyki) do budżetu regularnego Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA-assesed contribution)
	Europejska Komisja Gospodarcza UNECE: wpłata dobrowolna na Konwencję z Aarhus, składka dobrowolna na Protokół PRTR do Konwencji z Aarhus

3) <u>Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju (byłe Ministerstwo Rozwoju)</u>

Mołdawia	projekt nr 483/2015/ADM2015 „Wsparcie administracji publicznej w Mołdawii w zakresie przygotowania Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego Mołdawii na lata 2016-2020”

4) <u>Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii (byłe Ministerstwo Rozwoju)</u>
Projekty pomocowe realizowane w ramach Departamentu Współpracy Międzynarodowej:

a) UNIDO (Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego)

Kwota udzielonej pomocy	**Opis projektu**
1 080 951 EUR (ok. 4 561 613 PLN)	Cele i efekty projektu: **realizacja programu pracy UNIDO na 2016 r.** Czas trwania projektu: 01.01.2015 – 31.12.2015 Wpłata obowiązkowa do budżetu regularnego UNIDO, w formie składki członkowskiej do organizacji międzynarodowej.
25 000 EUR (ok. 105 500 PLN)	Cele i efekty projektu: **składka dobrowolna przeznaczona na dofinansowanie organizacji międzynarodowej konferencji pn. Vienna Energy Forum (Wiedeń, 18-20 czerwca 2015 r.)** organizowanej pod auspicjami UNIDO Czas trwania projektu: 18-20.06.2015 Wpłata dobrowolna do UNIDO w formie dotacji.

40 000 EUR (ok. 168 800 PLN)	**Mołdawia/odnawialne źródła energii (produkcja paneli solarnych)** Czas trwania projektu: 20.03.2016 – nieokreślony Cele i efekty projektu: składka dobrowolna przeznaczona na dofinansowanie projektu pomocy technicznej UNIDO, mającego na celu promocję odnawialnych źródeł energii w Mołdawii. Projekt został zainicjowany przez Polskę, w porozumieniu ze stroną mołdawską (partnerem jest Energy Efficiency Agency) oraz UNIDO. Wpłata dobrowolna do UNIDO w formie dotacji.

b) ICAC (Międzynarodowy Komitet Doradczy ds. Bawełny)

Kwota udzielonej pomocy	Opis projektu
19 100 USD (ok. 80 602 PLN)	Cele i efekty projektu: realizacja **programu pracy ICAC w roku 2015/2016** 1.07.2015 - 30.06.2016 Wpłata obowiązkowa do budżetu ICAC, w formie składki członkowskiej do organizacji międzynarodowej.

c) OECD Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

Kwota udzielonej pomocy	Opis projektu
50 000 EUR (ok. 211 000 PLN)	**Ukraina/ polityka edukacyjna** Czas trwania projektu: 01.05.2015 – nieokreślony. Cele i efekty projektu: Wpłata dobrowolna Polski posłużyła do sfinansowania przeglądu polityki edukacyjnej na Ukrainie. Wpłata dobrowolna do OECD w formie dotacji.
50 000 EUR (ok. 211 000 PLN)	Cele i efekty projektu: składka dobrowolna przeznaczona na dofinansowanie **działań pomocowych na rzecz Ukrainy** prowadzonych w ramach program regionalnego OECD "Konkurencyjność Eurazji", którego celem jest wsparcie rządów państw Europy Wschodniej, Południowego Kaukazu i Azji Centralnej w procesie reform gospodarczych. Czas trwania: 13.03.2008 – nieokreślony Wpłata dobrowolna do OECD w formie dotacji.

5) <u>Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</u>

Stypendia przyznawane cudzoziemcom polskiego pochodzenia na studia I i II stopnia oraz stypendia na staże w ramach programu CEEPUS (dla studentów niepolskiego pochodzenia), tj.:

Rok 2015	
Ukraina	137 700 zł
Białoruś	300 510 zł
Brazylia	9 900 zł
Kazachstan	5 400 zł
RAZEM:	**453 510 zł**

6) <u>Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.</u>

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego realizuje następujące programy stypendialne:

Program stypendialny im. Konstantego Kalinowskiego	Dla Białorusinów nie mogących studiować na Białorusi ze względu na swoje poglądy polityczne i zaangażowanie w obronę demokracji i praw człowieka.
Program stypendialny im. Stefana Banacha	Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów Partnerstwa Wschodniego oraz krajów Azji Centralnej.
Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza	Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się, np. Angola, Mjanma.
Projekt pomocowy dla młodych naukowców z państw powstałych po rozpadzie b. Związku ZSRR, którzy nie mają uprawnień do stypendiów w ramach współpracy z Polonią	
Projekt pomocowy „Innowacyjny uniwersytet i przywództwo; Faza III: Innowacyjność i relacje z otoczeniem”	Mający na celu przeszkolenie grupy osób, które będą w stanie pomóc w transferze technologii i implementacji innowacyjnego, europejskiego know-how w ukraińskiej praktyce edukacyjnej.
Projekt edukacyjno-formacyjny	Adresowany do studentów pochodzących z terenów objętych dyskryminacją mniejszości religijnych i etnicznych oraz przemocą.
Projekt pomocowy „Program Stypendialny dla studentów Specjalistycznych Studiów Wschodnich Uniwersytetu Warszawskiego”	Mający na celu kształcenie młodych specjalistów od szeroko rozumianych „spraw wschodnich”.

7) <u>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</u>

Składki przekazane do organizacji międzynarodowych i finansowane z budżetu MRiRW.

Organizacja Międzynarodowa	USD	EUR
FAO (Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa)	**1 218 390,00**	**895 560,00 (ok. 3 779 263 PLN)**
EPPO (Europejska i Śródziemnomorska Organizacja Ochrony Roślin)		**72 000,00 (ok. 303 840 PLN)**

Aspekty pomocy humanitarnej i rozwojowej

Rok 2016

POMOC HUMANITARNA

Projekty realizowane przez organizacje pozarządowe przy udziale Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Nazwa organizacji pozarządowej	Wpłata	Opis zrealizowanych działań
Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Polskie placówki dyplomatyczne)	477 634 zł	W ramach działań polskich placówek dyplomatycznych w 2016 r. zrealizowano 4 projekty. Projekty obejmowały zakup odzieży i obuwia dla ludności cywilnej Aleppo (Ambasada w Bejrucie), budowę studni dla Jazydów na górze Sinjar (Agencja Konsularna w Irbilu), zakup lodówek przenośnych do insuliny, glukometrów i pasków testowych dla uchodźców syryjskich chorych na cukrzycę oraz zakup kontenerów mieszkalnych dla uchodźców syryjskich (Ambasada w Ammanie).
LIBAN		
Caritas Polska	1 000 000 zł	Bezpieczeństwo żywnościowe i pomoc humanitarna dla uchodźców syryjskich w Libanie.
Polska Misja Medyczna	930 116 zł	Zdrowy Impuls II. Wsparcie podstawowej opieki zdrowotnej dla ludności dotkniętej kryzysem syryjskim w Libanie.
Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	1 999 999 zł	Zabezpieczenie dachu nad głową dla uchodźców syryjskich żyjących poniżej granicy ubóstwa oraz dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej.
	1 999 809 zł	Dostęp do edukacji zawodowej, zabezpieczenie dachu nad głową oraz poprawa bezpieczeństwa w obozach namiotowych.
	5 929 924 zł	
JORDANIA		
Caritas Polska	750 000 zł	Doraźna pomoc dla uchodźców syryjskich oraz ubogich Jordańczyków.
	750 000 zł	Zaspokojenie pilnych potrzeb uchodźców syryjskich i ubogich Jordańczyków w zakresie schronienia.
Fundacja Wolna Syria	747 580 zł	Podniesienie dostępności i zakresu opieki psychologicznej dla uchodźców syryjskich przebywających w Irbid w Jordanii.
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	260 000 zł	Transport pomocy humanitarnej do Jordanii. Przeprowadzone działania obejmowały m.in. wsparcie podstawowej opieki medycznej, psychologicznej, zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego, edukacji i schronienia.
	2 507 580 zł	
IRACKI KURDYSTAN		

Caritas Polska	5 000 000	Wsparcie funkcjonowania klinik medycznych w prowincji Erbil i Dohuk.
Polska Misja Medyczna	499 930 zł	Wsparcie podstawowej opieki medycznej w dziedzinie medycyny rodzinne, edukacji medycznej i poprawa warunków higienicznych w Prowincji Diyala dla uchodźców wewnętrznych i ludności lokalnej.
Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna	499 559 zł	Wsparcie podstawowej opieki medycznej i poprawa warunków higienicznych w Prowincji Diyala dla uchodźców wewnętrznych i ludności lokalnej.
RAZEM	**5 999 489 zł**	
UKRAINA	działania na rzecz wsparcia osób wewnętrznie przesiedlonych i poszkodowanych w wyniku działań zbrojnych na Ukrainie.	
Caritas Polska	750 000 zł	Działalność gabinetów medyczno – socjalnych w Berdiańsku, Zaporożu (region zaporoski) oraz Charkowie.
Polska Akcja Humanitarna	735 950 zł	Zapewnienie pomocy humanitarnej oraz socjalnej dla wewnętrznie przesiedlonych rodzin oraz członków społeczności lokalnej.
	1 485 950 zł	

I. Zestawienie wpłat do organizacji międzynarodowych i wyspecjalizowanych agend na pomoc humanitarną

Poza projektami realizowanymi w ramach konkursów Ministerstwa Spraw Zagranicznych, z inicjatywy Prezesa Rady Ministrów Pani Beaty Szydło oraz Kanclerz Niemiec Pani Angeli Merkel, uruchomiono wspólny trzyletni polsko-niemiecki projekt humanitarny*, mający na celu odbudowę libańskich szkół publicznych, w których uczą się dzieci uchodźców syryjskich i najuboższe dzieci libańskie, oraz rozwój infrastruktury szkolnej. W 2016 r. Polska przekazała na ten cel **4 600 000 zł**, kolejne transze zostały uruchomione w 2017 r. i ostatnia w 2018 r. (łączny wkład Polski wyniesie 3 mln euro). Do końca 2018 r. pomocą zostanie objętych 10 szkół.

Pomoc humanitarna w 2016 r. skupiona była przede wszystkim na wsparciu działań na rzecz osób dotkniętych kryzysem syryjskim. Jednocześnie, kontynuowane były działania na rzecz wsparcia osób wewnętrznie przesiedlonych i poszkodowanych w wyniku działań zbrojnych na Ukrainie.

ORGANIZACJA	KRYZYS / TYP DZIAŁANIA	WPŁATA	ŁĄCZNIE	OBSZAR
UNHCR	Wpłata w ramach planu wsparcia dla Mosulu (Mosul Situation Response Plan)	1 064 799 zł 2 500 000 zł	6 064 799 zł	IRAK
UNICEF	Wpłata w odpowiedzi na apel wsparcia dla Mosulu (Mosul Response)	2 500 000 zł		
UNICEF Syria	Wpłata do budżetu ogólnego	1 500 000 zł	28 842 900 zł	KRYZYS SYRYJSKI
ICRC (Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża)	Wpłata do budżetu ogólnego	1 300 000 zł		
MADAD (Regionalny Fundusz Powierniczy UE)	Wsparcie uchodźców syryjskich	13 242 900 zł		
UN OCHA (Biuro w Damaszku)	Wpłata do budżetu ogólnego	2 200 000 zł		
UNHCR	Wpłata na rzecz wsparcia uchodźców syryjskich	1 000 000 zł		
Polsko – niemiecki projekt humanitarny*	Wsparcie edukacji – odbudowa szkół publicznych w Libanie	4 600 000 zł		
WFP (Światowy program Żywnościowy)	Wpłata na pomoc żywnościową dla osób dotkniętych konfliktem w Syrii	5 000 000 zł		
UNRWA (Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie)	Wsparcie uchodźców palestyńskich - wpłata do budżetu ogólnego	1 000 000 zł 5 000 000 zł	6 000 000 zł	PALESTYNA
UNICEF	Wpłata na działania we wschodniej Ukrainie	1 000 000 zł	2 300 000 zł	UKRAINA
ICRC (Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża)	Wpłata na działania we wschodniej Ukrainie	1 300 000 zł		
UNHCR	Wpłata do budżetu ogólnego	600 000 zł	600 000 zł	BUDŻET OGÓLNY
	Suma:	**43 807 699 zł**		
wpłaty obligatoryjne:				
INSTRUMENT TURECKI	Wsparcie uchodźców syryjskich	73 169 024 zł		KRYZYS SYRYJSKI
	RAZEM:	**116 976 723 zł**		

II. Pomoc humanitarna realizowana przez pozostałe resorty

1) Ministerstwo Obrony Narodowej

Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych koordynowało dostarczenie pomocy humanitarnej przekazanej przez polskie organizacje pozarządowe. W sumie przekazano 17 191 kg darów. Udzielenie wsparcia w zakresie transportu pomocy nie generuje kosztów dla Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, w związku z tym nie wymaga dodatkowych źródeł finasowania. Każda akcja przekazania pomocy kończy się potwierdzeniem przez Polski Kontyngent Wojskowy otrzymania transportu oraz przesłaniem zdjęć z dystrybucji pomocy lub jej przekazania uprawnionemu podmiotowi.

Lp.	Darczyńca	Data	Beneficjent	Przekazana pomoc	Waga pomocy	Uwagi
1.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	21.01. 2016	PKW KFOR – ludność Kosowa	3 drukarki, komputer, odzież, przybory szkolne, podręczniki do j. angielskiego, środki czystości, asortyment medyczny	550 kg	koordynacja, rozdysponowanie
2.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio	26.02. 2016	PKW Afganistan RSM – ludność Afganistanu	odzież, przybory szkolne, środki czystości	1 920 kg	koordynacja, transport lotniczy
3.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio	14.03. 2016	PKW Afganistan RSM – ludność Afganistanu	odzież, pościel, przybory szkolne, środki czystości	2 225 kg	koordynacja, rozdysponowanie
4.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	22.04. 2016	PKW KFOR – ludność Kosowa	20 komputerów, 7 drukarek, telewizor, używana odzież, przybory szkolne, podręczniki do j. angielskiego, środki czystości	628 kg	koordynacja, rozdysponowanie
5.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio	22.05. 2016	PKW Afganistan RSM – ludność Afganistanu	odzież, przybory szkolne, środki czystości, telewizor, piłki	1 668 kg	koordynacja, transport lotniczy, rozdysponowanie
6.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	03.08. 2016	PKW KFOR – ludność Kosowa	odzież, obuwie, drukarki, komputery, przybory szkolne, podręczniki do j. angielskiego,	735 kg	koordynacja, rozdysponowanie
7.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	02.11. 2016	PKW KFOR – ludność Kosowa	odzież, przybory szkolne	465 kg	koordynacja, rozdysponowanie

8.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio	05.12. 2016	PKW Afganistan RSM – ludność Afganistanu	odzież, szczoteczki i pasty do zębów	1 000 kg	koordynacja, transport lotniczy
9.	Fundacja SOS dla Życia	28.12. 2016	PKW OIR Irak – ludność Iraku	mleko w proszku, odzież zimowa	8 000 kg	koordynacja, transport lotniczy
Suma: 17 191 kg						

2) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przy wsparciu straży granicznej organizowało pomoc humanitarną na Ukrainie i Białorusi poprzez zbiórkę darów. Paczki były przekazywane do placówek konsularnych, które rozdzielały dary pośród białoruskich i ukraińskich rodzin i parafii.

3) Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Agencja Rynku Rolnego w roku 2016 zaangażowała się w misję humanitarną do Kurdystanu organizowaną przez Fundację SOS Dla Życia, polegająca na nieodpłatnym przekazaniu mleka w proszku. Agencja Rynku Rolnego przekazała Fundacji SOS Dla Życia zakupione ze środków własnych Agencji 2,5 tony mleka w proszku na kwotę 32 000 zł brutto z przeznaczeniem dla osób potrzebujących w Kurdystanie.

POMOC ROZWOJOWA

Wpłaty wielostronne na pomoc rozwojową

Organizacja	Kwota (PLN)
Wpłata do Komisji Europejskiej Interwencyjnego Funduszu Powierniczego UE na rzecz stabilizacji oraz walki z podstawowymi przyczynami nielegalnej migracji oraz zjawiska przesiedleńców	4 838 350
UNDP projekt pn. *Promowanie przedsiębiorczości wśród ludności dotkniętej konfliktem na Ukrainie*	2 000 000
Fundusz Powierniczy Odbudowy Afganistanu (ARTF)	1 000 000
Wpłata UNDP LOTFA	1 000 000
Wpłaty rozwojowe do Organizacji Międzynarodowych	2 122 870
ONZ - Biuro Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka (OHCHR)	400 000
ONZ - Fundusz na rzecz Demokracji (UNDEF)	160 000
ONZ - Wspólny program ds. HIV/AIDS (UNAIDS)	120 000
ONZ - Fundusz Ludnościowy (UNFPA)	150 000
ONZ - Fundusz Budowania Pokoju (PBF)	100 000
ONZ - UN Women	100 000
Służba działań ONZ przeciwko minom (UNMAS)	200 000
OBWE - Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR)	80 000
OECD - Centrum Rozwoju (składka członkowska 2016 r.)	397 870
OECD - Program Konkurencyjność Eurazja (Ukraina)	150 000
Fundusz powierniczy NATO, PdP i OBWE - program niszczenia zapasów pestycydów w Mołdawii	220 000
UNCTAD (UN Conference on Trade and Development)	45 000
NATO Building Integrity	131 289
Bazylika - Palestyna	445 000
Wpłata dobrowolna do budżetu DAC OECD	89 608
European Development Fund	288 281 034
RAZEM:	**301 031 021**

I. Pomoc rozwojowa realizowana przez pozostałe resorty.

1) Ministerstwo Finansów

a) Udział Polski w finansowaniu **Oficjalnej Pomocy Rozwojowej Unii Europejskiej** za pośrednictwem składki członkowskiej do budżetu UE – **1 299 463 844 PLN** (1,3 mld zł)

b) Wpłaty wielostronne do organizacji międzynarodowych:

Lp.	Organizacja	Tytuł wpłaty	Kwota
1.	Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju	Wpłata do *International Development Association*	12 124 338 zł
2.	Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju- Wielostronna Inicjatywa Umorzenia Długów	Wpłata do *International Development Association* z tytułu *Multirateral Debt Relief Initiative*	920 000 zł
3.	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju	Objęcie udziałów w Międzynarodowym Banku Odbudowy i Rozwoju	103 114 618 zł
4.	Bank Rozwoju Rady Europy	Składka do Banku Rozwoju Rady Europy	142 002 zł
5.	Azjatycki Banku Inwestycji Infrastrukturalnych	Objęcie udziałów w *Asian Infrastructure Investment Bank*	262 519 296 zł
	RAZEM:		**378 820 254 zł**

c) Udzielanie kredytów eksportowych.

Administrowanie kredytami rządowymi w ramach pomocy wiązanej. Zgodnie z metodologią Komitetu Pomocy Rozwojowej (DAC) OECD część wypłat (element grantu) zaliczana jest do pomocy rozwojowej. Zgodnie z ustawa budżetową Minister Finansów jest upoważniony do dokonywania ze środków budżetu państwa wypłat z tytułu kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie umów międzynarodowych rządom innych państw. W 2016 r. dokonano następujących wypłat z tytułu kontraktów realizujących projekty finansowane kredytami w pomocy wiązanej:

Lp.	Kraj i umowa międzynarodowa	Projekt i jego cel	Kwota
1.	Angola – Umowa między Rządem RP a Rządem Republiki Angoli o udzieleniu kredytu w ramach pomocy wiązanej z dnia 27.08.2010 r.	II faza projektu budowy wyższej szkoły Rybołówstwa w Namibe. Konstrukcja, wyposażenie, obsługa, program edukacyjny dla szkoły. II faza projektu zrealizowania, w trakcie uzgodnień III faza projektu do finansowania w ramach odrębnej umowy kredyt	22 220 666 zł
2.	Etiopia – Umowa między rządem RP a rządem Federalnej Demokratycznej Republiki Etiopii o udzielenie kredytu w ramach pomocy wiązanej z dn. 20.03.2015	Modernizacja gospodarki i sektora publicznego oraz rozwój obszarów wiejskich	160 400 135 zł
3.	Kenia – Umowa między rządem RP a rządem Republiki Kenii o udzielenie kredytu w ramach pomocy wiązanej z dn. 22.09.2015	Ministerstwa Rolnictwa, Gospodarki Żywnościowej i Rybołówstwa Kenii na Modernizację rolnictwa - dostawy schładzalników do mleka	33 446 481 zł
4.	Tanzania – Umowa między rządem RP a rządem Zjednoczonej Republiki Tanzanii o udzielenie kredytu w ramach pomocy wiązanej z dn. 28.09.2015	Modernizacja rolnictwa. Dostawa traktorów dla rolnictwa oraz budowa silosów zbożowych.	91 964 400 zł
	RAZEM:		**308 031 682 zł**

d) Restrukturyzacja zadłużenia państw trzecich wobec Polski.

Ministerstwo Finansów odpowiada za prowadzenie spraw związanych z restrukturyzacją należności Skarbu Państwa od innych państw Odbywa się to poprzez zawieranie i realizację umów w sprawie uregulowania zadłużenia danego kraju (w latach 2016-2017 były to umowy z Mongolią i Kambodżą) wobec RP:

Według zbiorczych danych kwoty oddłużenia w latach 2016-2017 wyniosły w sumie 483 167,73 zł, a więc dzieląc tę sumę na dwie części można szacunkowo przyjąć, że kwota

oddłużenia w roku 2016 wyniosła ok. 242 000 zł.

Kambodża – w roku 2016 umorzona część zadłużenia Kambodży w wysokości 3,8 mln zł.

W 2016 r. Ministerstwo Finansów zrealizowało jeden projekt pomocy technicznej sfinansowany w ramach polskiej współpracy rozwojowej. Był to projekt na rzecz Ukrainy, który miał na celu wzmocnienie ukraińskiego systemu zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Wartość projektu wyniosła 53 691 zł.

2) Ministerstwo Środowiska

Pomoc rozwojowa udzielona kanałem wielostronnym:

Współpraca wielostronna: **- składki obowiązkowe** **- wpłaty dobrowolne**	Fundusz powierniczy Konwencji o Międzynarodowym Handlu Dzikimi Zwierzętami i Roślinami Gatunków Zagrożonych (CITES)
	Fundusz Wielostronny Wdrażania Protokołu Montrealskiego
	Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody (IUCN)
	Konwencja Narodów Zjednoczonych ds. Przeciwdziałania Pustynnieniu (UNFCCD)
	Program Środowiskowy Narodów Zjednoczonych (UNEP)
	Ramowa Konwencja Narodów ds. Zmian Klimatu
	Światowa Organizacja Meteorologiczna
	Fundusz Współpracy Technicznej Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA-TFC) – (opłacone ze środków własnych Państwowej Agencji Atomistyki) do budżetu regularnego Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA-assesed contribution)
	Europejska Komisja Gospodarcza UNECE: wpłata dobrowolna na Konwencję z Aarhus, składka dobrowolna na Protokół PRTR do Konwencji z Aarhus

3) <u>Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju (byłe Ministerstwo Rozwoju)</u>

Mołdawia	projekt nr 366/2016 „Wsparcie administracji publicznej w Mołdawii w zakresie implementacji Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego Mołdawii na lata 2016-2020”
Ukraina	projekt nr 382/2016 „Wzrost atrakcyjności inwestycji Ukrainy i konkurencyjności regionów”

4) <u>Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii (byłe Ministerstwo Rozwoju)</u>

Projekty pomocowe realizowane w ramach Departamentu Współpracy Międzynarodowej:

a) UNIDO (Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego)

Kwota udzielonej pomocy	**Opis projektu**
1 063 278 EUR (ok. 4 487 033,16 PLN)	Cele i efekty projektu**: realizacja programu pracy UNIDO na 2016 r.** czas trwania projektu: 01.01.2016 – 31.12.2016 Wpłata obowiązkowa do budżetu regularnego UNIDO w formie składki członkowskiej do organizacji międzynarodowej.
69 647,95 EUR (ok. 293 914,35 PLN)	**Mołdawia/odnawialne źródła energii (produkcja paneli solarnych)** Cele i efekty projektu: składka dobrowolna przeznaczona na dofinansowanie projektu pomocy technicznej UNIDO, mającego na celu promocję odnawialnych źródeł energii w Mołdawii. Projekt został zainicjowany przez Polskę, w porozumieniu ze stroną mołdawską (partnerem jest Energy Efficiency Agency) oraz UNIDO. Czas trwania projektu: 1.03.2016 – 1.09.2017 Wpłata dobrowolne do UNIDO w formie dotacji.

60 000 EUR (ok. 253 200 PLN)	Cele i efekty projektu: składka dobrowolna przeznaczona na dofinansowanie **szkolenia wysokiego szczebla UNIDO pn. „Future of Manufacturing”**. Szkolenie odbyło się w Chlewiskach w dn. 17-22 października 2016 r. Wzięło w nim udział 22 ministrów, wiceministrów i wysokich rangą urzędników z państw MICs (Middle Income Countries) reprezentujących wszystkie regiony geograficzne. Czas trwania projektu: 17-22.10.2016 Wpłata dobrowolna do UNIDO w formie dotacji.
26 958,93 USD (ok. 92 469,13 PLN)	Cele i efekty projektu: składka dobrowolna przeznaczona na **dofinansowanie organizacji międzynarodowej konferencji pn. Vienna Energy Forum** (Wiedeń, 9-12 maja 2017 r.), organizowanej pod auspicjami UNIDO. Czas trwania projektu: 9-12.05.2017 Wpłata dobrowolna do UNIDO (2016 r.) w formie dotacji.

b) OECD

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju / program regionalny OECD „Konkurencyjność Eurazji”

Kwota udzielonej pomocy	**Opis projektu**
60 000 EUR (ok. 253 200 PLN)	**Mongolia / business support services and institutions** Czas trwania: nieokreślone Cele i efekty projektu: składka dobrowolna przeznaczona na dofinansowanie działań pomocowych na rzecz Mongolii prowadzonych w ramach programu regionalnego OECD „Konkurencyjność Eurazji”, którego celem jest wsparcie rządów państw Europy Wschodniej, Południowego Kaukazu i Azji Centralnej w procesie reform gospodarczych. Wpłata dobrowolna do OECD w formie dotacji.

40 000 EUR (ok. 168 800 PLN)	**“Tadżykistan/business support services and institutions”** Czas trwania: nieokreślone Cele i efekty projektu: składka dobrowolna przeznaczona na dofinansowanie działań pomocowych na rzecz Tadżykistanu prowadzonych w ramach programu regionalnego OECD „Konkurencyjność Eurazji”, którego celem jest wsparcie rządów państw Europy Wschodniej, Południowego Kaukazu i Azji Centralnej w procesie reform gospodarczych. Działania podejmowane w ramach Programu „konkurencyjność Eurazji” kładą nacisk na rozwój sektora prywatnego, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, poprawę klimatu biznesowego, promocję inwestycji zagranicznych oraz udostępnianie informacji gospodarczych. Wpłata dobrowolna do OECD w formie dotacji.

5) <u>Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</u>

Stypendia przyznawane cudzoziemcom polskiego pochodzenia na studia I i II stopnia oraz stypendia na staże w ramach programu CEEPUS (dla studentów niepolskiego pochodzenia), tj.:

Rok 2016	
Ukraina	139 860 zł
Białoruś	353 070 zł
Brazylia	8 100 zł
Kazachstan	18 540 zł
Bośnia i Hercegowina	900 zł (stypendium CEEPUS)
całość	**520 470 zł**

6) <u>Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego</u>

Pomoc przekazywana m.in. w ramach poniższych programów stypendialnych:

Program stypendialny im. Konstantego Kalinowskiego	Dla Białorusinów nie mogących studiować na Białorusi ze względu na swoje poglądy polityczne i zaangażowanie w obronę demokracji i praw człowieka.
Program stypendialny im. Stefana Banacha	Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów Partnerstwa Wschodniego oraz krajów Azji Centralnej.
Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza	Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się, np. Angola, Mjanma.
Projekt pomocowy dla młodych naukowców z państw powstałych po rozpadzie b.	

Związku ZSRR, którzy nie mają uprawnień do stypendiów w ramach współpracy z Polonią	
Projekt pomocowy „Innowacyjny uniwersytet i przywództwo; Faza III: Innowacyjność i relacje z otoczeniem”	Mający na celu przeszkolenie grupy osób, które będą w stanie pomóc w transferze technologii i implementacji innowacyjnego, europejskiego know-how w ukraińskiej praktyce edukacyjnej.
Projekt edukacyjno-formacyjny	Adresowany do studentów pochodzących z terenów objętych dyskryminacją mniejszości religijnych i etnicznych oraz przemocą.
Projekt pomocowy „Program Stypendialny dla studentów Specjalistycznych Studiów Wschodnich Uniwersytetu Warszawskiego”	Mający na celu kształcenie młodych specjalistów od szeroko rozumianych „spraw wschodnich”.

7) <u>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</u>

Składki przekazane do organizacji międzynarodowych i finansowane z budżetu MRiRW.

Organizacja Międzynarodowa	USD	EUR
FAO (Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa)	**1 877 259,61**	**1 798 113,29 (ok. 7 588 038,08 PLN)**
EPPO (Europejska i Śródziemnomorska Organizacja Ochrony Roślin)		**72 720,00 (ok. 306 878,40 PLN)**

Aspekty pomocy humanitarnej i rozwojowej

Rok 2017

POMOC HUMANITARNA

I. Projekty realizowane przez polskie organizacje pozarządowe przy zaangażowaniu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

<table>
<tr><td colspan="3">SYRIA + IRAK</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Fundacja im. Ojca Werenfrieda</td><td>1 500 000 zł</td><td>Realizacja zadania publicznego pn. „Leczenie dzieci z Aleppo”

Udzielono pomocy medycznej 863 dzieciom w Syrii - Aleppo. Były to przede wszystkim dzieci, jak również członkowie rodzin leczonych dzieci. Pomoc medyczna dotyczyła leczenia hospitalizacyjnego, ambulatoryjnego, rehabilitacji, fachowego wsparcia psychologicznego oraz zakupu lekarstw dla ofiar wojny. Realizowano takie działania medyczne jak: leczenie zespołu stresu pourazowego, depresji, zaburzeń lękowych, moczenia nocnego, łagodnych upośledzeń umysłowych, leczenie w inkubatorze, wycięcie migdałków, usunięcie metalowych implantów, operacje wyrostka i szereg innych.</td></tr>
<tr><td>4 000 000 zł</td><td>Środki z przeznaczeniem dla Fundacji im. Ojca Werenfrieda na realizację zadania publicznego pn. „Pomoc medyczna dla Syrii”

W ramach zadania udzielono pomocy medycznej blisko 5000 Syryjczyków. Pomoc medyczna dotyczyła leczenia hospitalizacyjnego, ambulatoryjnego, rehabilitacji oraz zakupu lekarstw dla ofiar wojny z terenów objętych zniszczeniami wojennymi w Syrii. Świadczenie pomocy medycznej na miejscu pozwala objąć pomocą większą liczbę potrzebujących ze względu na brak kosztów transportu.</td></tr>
<tr><td>2 043 577,64 zł</td><td>Środki na realizację zadania publicznego pn. Wsparcie kampanii „Polska dla Świata”
Dotacja przeznaczona na organizację 2 koncertów „Polska dla świata” w Wieliczce oraz w Hali „Spodek” w Katowicach, mających na celu podniesienie świadomości Polaków z realizowanych programów pomocowych na Bliskim Wschodzie, uświadomienie skali dramatu wojny oraz uwrażliwienie na konieczność kontynuacji pomocy.</td></tr>
<tr><td>840 905 zł</td><td>Środki na realizację zadania publicznego pn. „Zakup sprzętu medycznego dla Fundacji im. Ojca Werenfrieda jako wyposażenie kliniki św. Józefa w Iraku oraz szpitala św. Ludwika w Aleppo w Syrii”.
Z dotacji zakupiono sprzęt medyczny dla kliniki w Aleppo, tj.: 35 łóżek szpitalnych SFD-512EC z materacami, 10 wózków SA-112B do przewozu chorych wraz z materacami.

Dla kliniki św. Józefa w Iraku zakupiono zestaw endoskopowy najwyższej jakości oraz ultrasonograf, na wyposażenie, w celu zwiększenia dostępu do opieki medycznej osób dotkniętych zniszczeniami wojennymi.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Dzięki wyżej wspomnianym projektom Fundacji im. Ojca Werenfrieda z pomocy medycznej w Syrii mogło skorzystać ponad 13 000 osób.</td></tr>
</table>

Dotacja dla UNICEF Polska (KPRM)	1 983 000 zł	**Środki finansowe, z przeznaczeniem dla Stowarzyszenia Polski Komitet Narodowy Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF na realizację zadania publicznego pn. „Pomoc dla dzieci w Syrii – zakup odzieży zimowej”** *Dotacja pozwoliła na zakup odzieży zimowej (pakiet: ciepła kurtka, ocieplane spodnie, bielizna zimowa, rękawice, czapka, szalik, buty, ciepłe skarpetki) dla ok. 20 tysięcy dzieci w wieku od 1 do 14 roku życia. Te działania pozwoliły ograniczyć wśród dzieci zachorowania na choroby powodowane spadkiem temperatur, przypadki zamarznięcia dzieci szczególnie osłabionych. Zwiększyły odsetek dzieci objętych programem szkolnym – brak ciepłych ubrań nie pozwalał dotrzeć dzieciom do szkoły.*
RAZEM	**10,3 mln zł**	

II. Projekty realizowane przez organizacje pozarządowe przy udziale Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Polskie placówki dyplomatyczne)	2 363 353 zł	Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie w roku 2017 na realizację projektów humanitarnych przez polskie placówki dyplomatyczne na Bliskim Wschodzie.
LIBAN		
Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	3 999 820,00 zł	Zabezpieczenie dachu nad głową dla uchodźców syryjskich żyjących poniżej granicy ubóstwa oraz dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej.
	3 999 420,00 zł	Dostęp do edukacji zawodowej, zabezpieczenie dachu nad głową oraz poprawa bezpieczeństwa w obozach namiotowych.
	1 494 056,00 zł	Zapomogi celowe na przygotowanie do warunków zimowych dla uchodźców syryjskich w Dolinie Bekaa, Górach Libanu, przedmieściach Bejrutu oraz ludności miejscowej.
	1 499 360,00 zł	Zapomogi celowe na przygotowanie do warunków zimowych dla uchodźców syryjskich w prowincji Akkar oraz ludności miejscowej.
	2 499 637,00 zł	Stabilizacja sytuacji humanitarnej uchodźców syryjskich w prowincji Akkar poprzez zabezpieczenie dachu nad głową oraz dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej.
	13 492 293 zł	
JORDANIA		

Caritas Polska	1 500 000,00 zł	Zaspokojenie pilnych potrzeb uchodźców syryjskich i ubogich Jordańczyków w zakresie schronienia.
Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna	1 495 270,00 zł	Wsparcie opieki medycznej nad matką, noworodkiem i dzieckiem oraz edukacja medyczna dla społeczności lokalnej, osób przesiedlonych i uchodźców syryjskich w guberni Zarqa w Jordanii.
Caritas Polska	1 500 000,00 zł	Wsparcie uchodźców syryjskich i najuboższych Jordańczyków w zakresie schronienia.
	4 495 270 zł	
IRACKI KURDYSTAN		
Caritas Polska	1 000 000,00 zł	Wsparcie funkcjonowania klinik medycznych w prowincji Erbil i Dohuk.
Polska Misja Medyczna	998 990,00 zł	Wsparcie podstawowej opieki medycznej i poprawa warunków higienicznych w Prowincji Diyala dla uchodźców wewnętrznych i ludności lokalnej.
Polska Akcja Humanitarna	999 976,00 zł	Polski Zespół Pomocy Natychmiastowej w Kurdystanie.
Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna	999 952,00 zł	Wsparcie rozwoju podstawowej opieki medycznej, poprawa warunków higienicznych i edukacja medyczna w prowincji Diyala dla uchodźców, osób przesiedlonych i ludności lokalnej.
Caritas Polska	1 000 000,00 zł	Zapewnienie podstawowej i ginekologicznej opieki zdrowotnej w prowincjach Erbil i Dohuk.
	4 998 918 zł	
UKRAINA działania na rzecz wsparcia osób wewnętrznie przesiedlonych i poszkodowanych w wyniku działań zbrojnych na Ukrainie.		
Caritas Polska	1 500 000,00 zł	Działalność gabinetów medyczno – socjalnych w Berdiańsku, Zaporożu (region zaporoski) oraz Charkowie.
Polska Akcja Humanitarna	1 467 750,00 zł	Zapewnienie pomocy humanitarnej oraz socjalnej dla wewnętrznie przesiedlonych rodzin oraz członków społeczności lokalnej mieszkających w Obwodzie Zaporoskim.
Polska Akcja Humanitarna	903 152,00 zł	Zapewnienie pomocy humanitarnej oraz opieki społecznej dla wewnętrznie przesiedlonych osób oraz członków społeczności lokalnych we wschodniej Ukrainie (Obwód doniecki).

Caritas Polska	1 000 000,00 zł	Funkcjonowanie czterech gabinetów medyczno - socjalnych na wschodniej Ukrainie.
	4 870 902 zł	
RAZEM:	**30,2 mln zł**	

III. Zestawienie wpłat do organizacji międzynarodowych i wyspecjalizowanych agend na pomoc humanitarną

ORGANIZACJA	KRYZYS / TYP DZIAŁANIA	WPŁATA	ŁĄCZNIE	OBSZAR
wpłaty dobrowolne:				
ICRC (Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża)	Działania na rzecz wewnętrznie przesiedlonych	3 600 000 zł	5 600 000 zł	IRAK
UNDP (Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju)	Instrument Finansowania na rzecz Stabilizacji na terytorium Iraku	2 000 000 zł		
UNHCR - Regional Refugee Response Plan	Wsparcie uchodźców syryjskich	2 200 000 zł	15 082 311 zł	KRYZYS SYRYJSKI
UN OCHA (Biuro w Damaszku)	Wsparcie ludności syryjskiej	1 800 000 zł		
Polsko – niemiecki projekt humanitarny	Wsparcie edukacji – odbudowa szkół publicznych w Libanie	4 231 900 zł		
MADAD Regionalny Fundusz Powierniczy UE	Wsparcie uchodźców syryjskich	5 000 000 zł		
UNICEF	Regional Refugee and Resilience Plan 2016-2017	1 850 411 zł		
UNRWA (Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie)	Wsparcie uchodźców palestyńskich	2 000 000 zł	3 300 000 zł	PALESTYNA
		1 300 000 zł		
WFP (Światowy program Żywnościowy)	Operacja WFP w Mjanmie	2 000 000 zł	2 000 000 zł	MJANMA
WFP	Operacja WFP w Jemenie	2 000 000 zł	2 000 000 zł	JEMEN
UNICEF	Operacja we wschodniej Ukrainie	2 000 000 zł	2 600 000 zł	UKRAINA
ICRC (Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża)	Działania we wchodniej Ukrainie	600 000 zł		
Suma:		**30 582 311 zł**		
wpłaty obligatoryjne:				

INSTRUMENT TURECKI	Wsparcie uchodźców syryjskich	**106 447 606 zł**		KRYZYS SYRYJSKI
	RAZEM:	**137 029 917 zł**		

IV. Pomoc humanitarna realizowana przez pozostałe resorty

1) Ministerstwo Obrony Narodowej

Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych koordynowało dostarczenie pomocy humanitarnej przekazanej przez polskie organizacje pozarządowe. W sumie przekazano 12 295,5 kg darów.

Lp.	Darczyńca	Data	Beneficjent	Przekazana pomoc	Waga pomocy	Uwagi
1.	CARITAS OP WP	21.01. 2017	PKW Irak – ludność Iraku	plecaki, obuwie, artykuły szkolne	7 261,5 kg	koordynacja, transport lotniczy
2.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	06.02. 2017	PKW EUFOR/MTT – ludność Bośni i Hercegowiny	sprzęt informatyczny, przybory szkolne	400 kg	koordynacja, rozdysponowanie
3.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio	03.02. 2017	PKW Afganistan RSM – ludność Afganistanu	odzież, przybory szkolne	849 kg	koordynacja, transport lotniczy, rozdysponowanie
4.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	27.02. 2017	PKW Afganistan RSM – ludność Afganistanu	odzież	815 kg	koordynacja, transport lotniczy, rozdysponowanie
5.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	07.08. 2017	PKW KFOR – ludność Kosowa	odzież, przybory szkolne, środki czystości	745 kg	koordynacja, rozdysponowanie
6.	Fundacja Pomocy Humanitarnej Redemptoris Missio	19.10. 2017	PKW Afganistan RSM – ludność Afganistanu	odzież, przybory higieniczne	1 728 kg	koordynacja, transport lotniczy
7.	Stowarzyszenie Szkoły dla Pokoju	19.11. 2017	PKW EUFOR/MTT – ludność Bośni i Hercegowiny	odzież, przybory szkolne, meble	497 kg	koordynacja, rozdysponowanie
Suma: 12 295,5 kg						

POMOC ROZWOJOWA

I. Wpłaty wielostronne na pomoc rozwojową

Organizacja	Kwota
Europejski Fundusz Rozwoju	66 689 549 EUR (ok. 281 429 896,78 PLN)
ARTF (Afganistan)	1 000 000 USD (ok. 3 430 000 PLN)
UNDP Ukraina	500 000 USD (ok. 1 715 000 PLN)
Wpłata do EBI ERI (Jordania, Liban, Palestyna)	50 000 000 EUR (ok. 211 000 000 PLN)
UNICEF Gruzja	196 992 USD (ok. 675 682,56 PLN)
Projekt KE U-LEAD Ukraina	1 000 000 EUR (ok. 4 220 000 PLN)
EU Emergency Trust Fund for stability and addressing root causes of irregular migration and displaced persons in Africa	40 000 000 PLN
UNICEF Białoruś	755 029 PLN
UNDP Białoruś	861 013 PLN
UNDP Białoruś	217 701 PLN
OHCHR b. ogólny	375 000 PLN
OHCHR Misja monitorująca prawa człowieka na Ukrainie	375 000 PLN
UNDPA wsparcie działań mediacyjnych i prewencyjnych	600 000 PLN
UNDF b. ogólny	270 000 PLN
UNDF program na Afganistan	270 000 PLN
PBF b. ogólny	300 000 PLN
UNMAS	180 000 PLN
UNMAS GAZA Emergency Response	180 000 PLN
UN Women projekt Post-constitutional legislative reform in the Republic on Cote d'Ivoire	180 000 PLN
UNAIDS b. ogólny	90 000 PLN
UNAIDS działania program na Ukrainie	90 000 PLN
UNFPA	360 000 PLN
UNDP projekt Enhanced Public Sector Transparency and Integrity in Ukraine	36 000 PLN
UNICEF project w Palestynie	640 000 PLN
UNIDO Multi-Donor Trust Fund i Delivering Results Together Fund (Gruzja)	180 000 PLN
OBWE ODIHR Fund for Enhancing the Diversification of election Observation Mission	60 000 PLN
OBWE ODIHR Programme of ODIHR Engagement in and Support for Ukraine	40 000 PLN

OECD Program Konkurencyjności Eurazji (Ukraina)	215 000 PLN
OECD projekt Tanzania	215 000 PLN
DAC OECD	425 000 PLN
Fundusz powierniczy NATO ds. Przeciwdziałania korupcji	130 000 PLN
Fundusz powierniczy NATO ds. Logistyki i standaryzacji	85 000 PLN
Centrum rozwoju OECD	96 561 EUR (ok. 407 487,42 PLN)
Law and Order Trust Fund (Afganistan)	1 000 000 PLN
RAZEM:	**551 mln PLN**

II. Pomoc rozwojowa realizowana przez pozostałe resorty

1) Ministerstwo Finansów

a) Udział Polski w finansowaniu **Oficjalnej Pomocy Rozwojowej Unii Europejskiej** za pośrednictwem składki członkowskiej do budżetu UE – **1 102 718 400 PLN** (1,1 mld zł)

b) Wpłaty wielostronne do organizacji międzynarodowych.

Lp.	Organizacja	Tytuł wpłaty	Kwota
1.	Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju	Wpłata do *International Development Association*	10 256 757 zł
2.	Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju – Wielostronna Inicjatywa Umorzenia Długów	Wpłata do *International Development Association* z tytułu *Multirateral Debt Relief Initiative*	970 000 zł
3.	Bank Rozwoju Rady Europy	Składka do Banku Rozwoju Rady Europy	120 631 zł
4.	Azjatycki Bank Inwestycji Infrastrukturalnych	Objecie udziałów w *Asian Infrastructure Investment Bank*	125 721 856 zł
	RAZEM:		**137 069 244 zł**

c) Administrowanie kredytami rządowymi w ramach pomocy wiązanej. Kredyty w pomocy wiązanej udzielane są na warunkach Porozumienia OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych.

Lp.	Kraj i umowa międzynarodowa	Projekt i jego cel	Kwota
1.	Etiopia – Umowa między rządem RP a rządem Federalnej Demokratycznej Republiki Etiopii o udzielenie kredytu w ramach pomocy wiązanej z dn. 20.03.2015	Modernizacja gospodarki i sektora publicznego oraz rozwój obszarów wiejskich	31 951 550 zł
2.	Wietnam – Umowa między rządem RP a rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o udzielenie kredytu w ramach pomocy wiązanej z dn. 22.01.2008	Projekt, nadzór dostawy wyposażenia oraz uruchomienie Głównego Narodowego Laboratorium	1 741 453 zł
3.	Kenia – Umowa między rządem RP a rządem Republiki Kenii o udzielenie kredytu w ramach pomocy wiązanej z dn. 22.09.2015	Ministerstwa Rolnictwa, Gospodarki Żywnościowej i Rybołówstwa Kenii na Modernizację rolnictwa - dostawy schładzalników do mleka	3 453 294 zł
4.	Tanzania – Umowa między rządem RP a rządem Zjednoczonej Republiki Tanzanii o udzielenie kredytu w ramach pomocy wiązanej z dn. 28.09.2015	Modernizacja rolnictwa. Dostawa traktorów dla rolnictwa oraz budowa silosów zbożowych.	12 684 939 zł
5.	Mołdawia – Umowa między rządem RP a rządem Republiki Mołdawii o udzielenie kredytu w ramach pomocy wiązanej z dn. 14.05.2014	Modernizacja rolnictwa. Przetwórstwo spożywcze.	733 640 zł
6.	Mjanma – Umowa między rządem RP a rządem Republiki Związku Mjanmy o udzielenie kredytu w ramach pomocy wiązanej	Rewitalizacja Straży Pożarnej. Dostawa wozów strażackich, platform hydraulicznych, ciężkich pojazdów ratowniczych, ambulansów, części zamiennych i przeprowadzenie szkoleń.	1 206 545 zł
	RAZEM:		**51 771 423 zł**

2) Ministerstwo Środowiska

Pomoc rozwojowa udzielona kanałem wielostronnym:

Współpraca wielostronna: **- składki obowiązkowe** **- wpłaty dobrowolne**	Fundusz powierniczy Konwencji o Międzynarodowym Handlu Dzikimi Zwierzętami i Roślinami Gatunków Zagrożonych (CITES)
	Fundusz Wielostronny Wdrażania Protokołu Montrealskiego
	Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody (IUCN)
	Konwencja Narodów Zjednoczonych ds. Przeciwdziałania Pustynnieniu (UNFCCD)
	Program Środowiskowy Narodów Zjednoczonych (UNEP)
	Ramowa Konwencja Narodów ds. Zmian Klimatu
	Światowa Organizacja Meteorologiczna
	Fundusz Współpracy Technicznej Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA-TFC) – (opłacone ze środków własnych Państwowej Agencji Atomistyki) do budżetu regularnego Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA-assesed contribution)
	Europejska Komisja Gospodarcza UNECE: wpłata dobrowolna na Konwencję z Aarhus, składka dobrowolna na Protokół PRTR do Konwencji z Aarhus

3) Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju (byłe Ministerstwo Rozwoju)

Mołdawia	Projekt nr 309/2017/M3 „Wsparcie administracji mołdawskiej w implementacji Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego Mołdawii 2016-2020 w obszarze polityki miejskiej i rozwoju obszarów miejskich”
Gruzja	projekt nr 322/2017 „Wsparcie administracji publicznej w Gruzji w zakresie programowania i wdrażania polityki regionalnej”

4) Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii (byłe Ministerstwo Rozwoju)

a) UNIDO (Organizacja NZ ds. Rozwoju Przemysłowego)

Kwota udzielonej pomocy	Opis projektu
1 051 089 EUR (ok. 4,4 mln zł)	Cele i efekty projektu: **realizacja programu pracy UNIDO na 2017 r.** Czas trwania projektu: 01.01.2017 – 31.12.2017 Wpłata obowiązkowa do budżetu regularnego UNIDO w formie składki członkowskiej do organizacji międzynarodowej.

b) OECD

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju / program regionalny OECD „Konkurencyjność Eurazji”

Kwota udzielonej pomocy	Opis projektu
50 000 EUR (ok. 211 tys. zł)	**Mongolia** Czas trwania: nieokreślone Cele i efekty projektu: Składka dobrowolna przeznaczona na dofinansowanie działań pomocowych na rzecz Mongolii prowadzonych w ramach programu regionalnego OECD „Konkurencyjnosć Eurazji”, którego celem jest wsparcie rządów państw Europy Wschodniej, Południowego Kaukazu i Azji Centralnej w procesie reform gospodarczych. Działania podejmowane w ramach Programu „konkurencyjność Eurazji” kładą nacisk na rozwój sektora prywatnego, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, poprawę klimatu biznesowego, promocję inwestycji zagranicznych oraz udostępnianie informacji gospodarczych. Wpłata dobrowolna do OECD w formie dotacji.

40 000 EUR (ok. 169 tys. zł)	**Białoruś** czas trwania: nieokreślone Cele i efekty projektu: Składka dobrowolna przeznaczona na dofinansowanie działań pomocowych na rzecz Białorusi prowadzonych w ramach programu regionalnego OECD „Konkurencyjnosć Eurazji", którego celem jest wsparcie rządów państw Europy Wschodniej, Południowego Kaukazu i Azji Centralnej w procesie reform gospodarczych. Działania podejmowane w ramach Programu „konkurencyjność Eurazji" kładą nacisk na rozwój sektora prywatnego, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, poprawę klimatu biznesowego, promocję inwestycji zagranicznych oraz udostępnianie informacji gospodarczych. Wpłata dobrowolna do OECD w formie dotacji.

5) <u>Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</u>

Stypendia przyznawane cudzoziemcom polskiego pochodzenia na studia I i II stopnia oraz stypendia na staże w ramach programu CEEPUS (dla studentów niepolskiego pochodzenia), tj.:

Rok 2017	
Ukraina	120 960 zł
Białoruś	349 380 zł
Brazylia	16 200 zł
Kazachstan	18 000 zł
Azerbejdżan	2 700 zł
Albania	900 zł (stypendium CEEPUS)
Bośnia i Hercegowina	3600 zł (stypendium CEEPUS)
Serbia	900 zł (stypendium CEEPUS)
Czarnogóra	4 500 (stypendium CEEPUS)
całość	**517 140 zł**

6) <u>Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego</u>

Pomoc przekazywana m.in. w ramach poniższych programów stypendialnych:

Program stypendialny im. Konstantego Kalinowskiego	Dla Białorusinów nie mogących studiować na Białorusi ze względu na swoje poglądy polityczne i zaangażowanie w obronę demokracji i praw człowieka.
Program stypendialny im. Stefana Banacha	Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów Partnerstwa Wschodniego oraz krajów Azji Centralnej.
Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza	Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów

	rozwijających się, np. Angola, Mjanma.
Projekt pomocowy dla młodych naukowców z państw powstałych po rozpadzie b. Związku ZSRR, którzy nie mają uprawnień do stypendiów w ramach współpracy z Polonią	
Projekt pomocowy „Innowacyjny uniwersytet i przywództwo; Faza III: Innowacyjność i relacje z otoczeniem”	Mający na celu przeszkolenie grupy osób, które będą w stanie pomóc w transferze technologii i implementacji innowacyjnego, europejskiego know-how w ukraińskiej praktyce edukacyjnej.
Projekt edukacyjno-formacyjny	Adresowany do studentów pochodzących z terenów objętych dyskryminacją mniejszości religijnych i etnicznych oraz przemocą.
Projekt pomocowy „Program Stypendialny dla studentów Specjalistycznych Studiów Wschodnich Uniwersytetu Warszawskiego”	Mający na celu kształcenie młodych specjalistów od szeroko rozumianych „spraw wschodnich”.

7) <u>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</u>

Składki przekazane do organizacji międzynarodowych i finansowane z budżetu MRiRW.

Organizacja Międzynarodowa	USD	EUR
FAO (Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa)	**1 218 390 (ok. 4,2 mln zł)**	**895 560 (ok. 3,8 mln zł)**
EPPO (Europejska i Śródziemnomorska Organizacja Ochrony Roślin)		**72 000 (ok. 304 tys. zł)**

Aspekty pomocy humanitarnej

Rok 2018

Projekty realizowane przez polskie organizacje pozarządowe przy zaangażowaniu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów [23,1 mln zł wg stanu na 11 lipca 2018 r.)

W okresie styczeń - maj 2018 r. DPH we współpracy z organizacjami pozarządowymi wypracował, a następnie **pozytywnie zaopiniował** następujące wnioski projektowe, które uzyskały finansowanie z rezerwy ogólnej budżetu państwa (**w sumie na kwotę 23,1 mln zł**):

- Fundacja im. Ojca Werenfrieda – projekt pn. „Pomoc ofiarom wojny w Syrii (Ghouta)" **(967 520 zł). Natychmiastowa pomoc humanitarna dla 500 osób** w odpowiedzi na akcje wojenne prowadzone we wschodniej Ghoucie. Dostarczenie podstawowych produktów żywnościowych, ciepłych koców i odzieży.
- Fundacja im. Ojca Werenfrieda – projekt pn. „Pomoc dla Syrii II" **(4 930 310 zł). Wyleczenie około 1100 osób, z terenów objętych działaniami wojennymi**. Pomoc medyczna będzie dotykała zarówno sfery fizycznej (eliminacja dysfunkcji i różnego urazów na ciele i wewnątrz ludzkiego organizmu, spowodowanych działaniami wojennymi), jak też i sfery psychicznej (terapię psychologiczne, które zniwelują bądź też całkowicie wyeliminują traumę związaną z działaniami wojennymi).
- Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna – projekt pn. „Pomoc medyczna dla wschodniej Ghouty w Syrii" (**162 000 zł**). Sfinansowanie i dostarczenie lekarstw ratujących życie: antybiotyki, środki przeciwzapalne, środki przeciwbólowe. PMM szacuje możliwość dotarcia z **pomocą natychmiastową do około 4 000 osób**.
- Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna – projekt pn. „Pomoc medyczna ofiarom wojny w Syrii" (**1 979 000 zł**). Środki finansowe pozwolą na odbudowę centrum ortopedycznego w Termanin, w północnej Syrii. Polska Misja Medyczna szacuje, że **w ciągu najbliższych 10 miesięcy centrum dopasuje protezy rąk i nóg dla 300 okaleczonych kobiet i dzieci, które następnie przejdą proces rehabilitacji ruchowej.**
- Caritas Polska – projekt pn. „Pomoc humanitarna oraz aktywizacja do integracji uchodźców i migrantów na wyspie Lesvos i Samos w Grecji" (**1 026 500 zł**). **Uruchomienie 2 Centrów Obsługi Migrantów i Uchodźców na wyspach Samos i Lesvos – Projekt obejmie pomoc ok 300 osobom miesięcznie (3 tys. osób w sumie).** Projekt zakłada: Uruchomienie świetlicy na wyspie Samos **–** miejsce dla rodzin z dziećmi oraz dla dzieci pozostawionych bez opieki. Pomoc rzeczowa: Osoby

zgłaszające się do centrów pomocy będą mogły uzyskać żywność, środki czystości, odzież, obuwie i artykuły dla dzieci. Pomoc medyczna: porady lekarskie i podstawowe leki, w tym profilaktyka uzależnień. Pomoc formalno-prawna: Osoby zgłaszające się do centrów pomocy będą mogły uzyskać pomoc w załatwieniu podstawowych spraw urzędowych i komunikacji z rodzinami w kraju (bezpłatne wi-fi). Pomoc integracyjna: organizacja spotkań oraz imprez integracyjnych z udziałem ludności miejscowej.

- Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna – projekt pn. „Dożywianie w Sudanie Południowym" (**1 973 200 zł**). Interwencyjna pomoc żywnościowa dla najbardziej poszkodowanych w wyniku konfliktu zbrojnego i suszy w Sudanie Południowym. **Przekazanie i dystrybucja 330 ton żywności dla 47 285 osób** – matek karmiących, kobiet w ciąży oraz matek i dzieci do lat 5 w okręgach Mundri Wschodnie, Mundri Zachodnie i Mvolo. Rodziny potrzebują przede wszystkim sorgo – najbardziej popularna roślina strączkowa o wysokiej zawartości białka, fasoli, oleju - i ryżu.
- Fundacja Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio" – projekt pn. „Przywrócić wzrok – operacje okulistyczne dla uchodźców z Republiki Centralnej Afryki i ubogich mieszkańców Kamerunu" **(66 122 zł)**. Organizacja wyprawy lekarzy okulistów do Kamerunu w celu przeprowadzenia operacji zaćmy mieszkańcom Kamerunu oraz uchodźcom z RCA. **Planowane jest przeprowadzenie 80 operacji zaćmy.**
- Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej – projekt pn. „Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie" (**4 564 734 zł)** - Dostarczenie uchodźcom w Arsalu, Liban nowych materiałów namiotowych, chroniących przed zimnem, deszczem i wilgocią, tak by zapewnić im suche i ciepłe warunki mieszkalne w istniejących namiotach i obozowiskach namiotowych podczas zimy 2018-19. **Jest to pomoc ratująca życie - bez naprawy lub dostarczenia nowych schronień namiotowych uchodźcy będą narażeni na śmierć z wyziębienia** ze względu na temperatury poniżej zera oraz duże opady śniegu. Realizacja projektu, to z jednej strony możliwość udzielania przez Polskę pomocy, z drugiej zaś duża promocja wizerunkowa. 1600 namiotów w obozach będzie przykryte płachtami plastikowymi z logiem „Polish Aid" i nadrukowaną biało-czerwona flagą**.** Zakup większości materiałów nastąpi w Polsce, projekt zapewnia zatem działania oparte o polski przemysł i polskich producentów. Poza granicami Polski zostaną jedynie zakupione płachty plastikowe - w większości przypadków są one produkowane w Azji.

- Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej – projekt pn. „Doposażenie zespołu medycznego szybkiego reagowania i osiągnięcie gotowości do niesienia pomocy medycznej uchodźcom, migrantom i ofiarom kryzysów humanitarnych poza granicami Polski" (**1 154 935 zł**). **Projekt dotyczy rozbudowy zdolności zespołu medycznego Fundacji Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej by mógł on uczestniczyć pod egidą Światowej Organizacji Zdrowia (WHO)** w niesieniu pomocy medycznej w kryzysach migracyjnych i uchodźczych. Wnioskowana pomoc o rozbudowę zdolności zespołu medycznego do Type 2 EMT oznacza dysponowanie lekkim szpitalem polowym na 20 łóżek i z jedną salą operacyjną. W chwili obecnej takie zespoły medyczne certyfikowane przez WHO posiada m.in. Wielka Brytania i Rosja.
- Kontynuacja wsparcia inicjatywy edukacyjno-informacyjnej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, adresowanej do studentów pochodzących z terenów objętych dyskryminacją mniejszości religijnych i etnicznych, czy przemocą (**1 450 000 zł**). Projekt ten uważamy za istotny wkład instytucji naukowej w Polsce w pomoc ofiarom wojen i prześladowań poprzez kształcenie przyszłych kadr naukowych z tych krajów.

  Inicjatywa dotyczy organizacji studiów anglojęzycznych prowadzonych na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

  Projekt 3-letni obejmujący pięć zakresów działalności:

  - prowadzenie zajęć dydaktycznych;
  - działalność pedagogiczno-psychologiczna oraz duszpasterska;
  - koordynacja i prowadzenie projektu oraz promocja w kraju i zagranicą;
  - przygotowanie zaplecza bibliotecznego i technicznego;
  - finansowanie pobytu w Polsce i studiów dla studentów z terenów objętych dyskryminacją i prześladowaniami.

  Do tej pory w ramach projektu udzielono szkoleń dla około 30 osób.
- UNICEF Polska – projekt pn. „Zapewnienie opieki medycznej dla dzieci i rodzin oraz szkoleń zawodowych i opieki socjalnej dla młodych ludzi mieszkających w obozach w Jordanii" (**4 693 922 zł)** Projekt będzie realizowany w obozach dla uchodźców w Za'tari i Azraq w Jordanii, we współpracy z Biurem Krajowym UNICEF w Jordanii. Zakres projektu:

Opieka zdrowotna:

1) Program Dożywiania Niemowląt i Małych Dzieci w wymienionych wcześniej obozach dla uchodźców z naciskiem na dotarcie do najbardziej marginalizowanych grup, w tym kobiet w ciąży, kobiet karmiących oraz dzieci poniżej 5 r.ż.
2) Program rutynowych szczepień dla dzieci poniżej 5 r.ż., program rutynowych szczepień dla kobiet w ciąży i karmiących piersią. Zestaw standardowych szczepionek podawanych dzieciom to: BCG (przeciwko gruźlicy), OPV oraz IPV (przeciwko polio), DTaP oraz DTP (przeciwko krztuścowi, błonicy i tężcowi), Hib (przeciwko pałeczce hemofilnej typu b), HBV (przeciwko zapaleniu wątroby typu B), przeciwko rota-wirusom, przeciwko odrze, MMR (zintegrowana szczepionka przeciwko odrze, śwince i różyczce). Projekt obejmie prawie 15 000 dzieci i kobiet.

   Program edukacyjny dla 900 młodych ludzi - kursy obejmujące nabywanie umiejętności zawodowych i życiowych. Główne umiejętności zawodowe możliwe do zdobycia na szkoleniach to krawiectwo, mechanika, elektryka, fryzjerstwo, spawanie, rolnictwo, ale także wytwarzanie perfum, świec, mydeł i rolnictwo. Wszyscy młodzi ludzie biorący udział w programach zawodowych skorzystają również z kursów arabskiego, matematyki, angielskiego.

- Fundacja Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio" – projekt pn. „Pomoc medyczna dla uchodźców z Republiki Centralnej Afryki przebywających w obozie Garoua-Boulai w Kamerunie". **Pomoc dla 45 000 osób** w formie finansowania podstawowych badań i leków dla oczekujących pomocy w ośrodku zdrowia z izbą porodową działającym przy Misji Katolickiej Polskich Sióstr z Zakonu św. Dominika. Doposażenie ośrodka zdrowia w sprzęt medyczny, agregat prądotwórczy, lodówkę na gaz do przechowywania leków i szczepionek (**136 319 zł)**.

Wnioski pomocowe złożone do KPRM, będące na etapie procedowania [22 mln zł wg stanu na 11 lipca 2018 r.]

- Salezjański Wolontariat Misyjny – Młodzi Światu – projekt pn. „Wsparcie obozu dla uchodźców z Sudanu Południowego w Palabek w Ugandzie". Wnioskowana kwota: **1,1 mln zł.**
- Fundacja Kapucyni i Misje – projekt pn. „Odbudowa domów w miejscowości Bocaranga w Republice Środkowoafrykańskiej". Projekt zakłada umożliwienie powrotu do domów 202 rodzinom, których domostwa zostały spalone przez rebeliantów podczas konfliktu zbrojnego w Republice Środkowoafrykańskiej w latach 2012/2013-2016. Projekt zakłada sfinansowanie blachy falistej – do zadaszenia domów oraz drewnianych ram okiennych oraz ościeżnic do drzwi wejściowych. Wnioskowana kwota: **451 tys. zł.**
- Fundacja im. Ojca Werenfrieda **–** projekt pn. „Pomoc uchodźcom w Grecji", polegającego na dostarczeniu żywności i środków higieny na 3-mce dla 800 osób. Zakup materiałów potrzebnych do funkcjonowania ośrodka na działalność terapeutyczną i wychowawczą osób z problemami traumy wojennej: Wnioskowana kwota: **1,1 mln zł.**
- Caritas Polska – pomoc medyczna dla mieszkańców Aleppo poszkodowanych w wyniku konfliktu zbrojnego. Umożliwienie funkcjonowania centrum medycznego, kliniki Al.-Azizieh (przewidywana opieka medyczna dla ok. 2500 pacjentów miesięcznie) oraz punktu medycznego Al.-Sakhour w Aleppo (przewiduje się że ok. 1000 osób miesięcznie znajdzie pomoc medyczną). Prowadzenie dwóch aptek, które będą zaopatrywały pacjentów centrów medycznych w leki (zakłada się, że będą wydawały pacjentom ok 5000 leków miesięcznie). Wnioskowana kwota: **4,1 mln zł.**
- Caritas Polska – bezpośrednia pomoc materialna i psychologiczna dla ludności zamieszkującej w strefie rozgraniczenia w Obwodzie Donieckim i Ługańskim na terenach kontrolowanych przez rząd Ukrainy. Wnioskowana kwota: **3,6 mln zł.**
- Caritas Polska – dystrybucja odzieży dla potrzebujących mieszkańców w 4 prowincjach w Syrii. Wnioskowana kwota: **1,9 mln zł.**
- Caritas Polska – pomoc rzeczowa dla Albanii – po powodzi w roku 2017. Wnioskowana kwota: **200 tys. zł.**
- Fundacja Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio" – założenie i prowadzenie gabinetu stomatologicznego w obozie dla uchodźców w Jordanii w ramach prowadzonego projektu „Dentysta w Afryce". Pomoc 500 pacjentom miesięcznie. Wnioskowana kwota: **60 tys. zł.**
- Dzieło Pomocy „Ad Gentes" – wsparcie edukacyjne, kulturalne i socjalne dzieci w wieku 6-14 lat w dzielnicach Homs, Syria.
  Strona edukacyjna, Aspekt emocjonalny: przyswojenie dzieciom postawy, które pomagają budować umiejętności i poczucie własnej wartości oraz rozwiązywać problemy w sposób pokojowy, co przyczynia się do pomagania im w utrzymywaniu pozytywnych relacji społecznych:

Strona społeczno-kulturalna: Wzmacnianie aktywności, która przynosi korzyści, rozwój ciekawości dziecka i jego miłości do odkrywania. Wnioskowana kwota: **68 tys. zł.**

- Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej – zabezpieczenie dachu nad głową dla uchodźców w Iraku oraz pilotażowe programy pomocy humanitarnej imigrantom w Afryce:
  Domy modułowe dla uchodźców w Iraku – 550 rodzin w Mosulu i okolicach.
  Pomoc humanitarna dla uchodźców w Ugandzie – 100 domów modułowych jako poprawa warunków leczenia i zakwaterowania personelu w ośrodkach zdrowia dla uchodźców z Sudanu Południowego.
  Zabezpieczenie dachu nad głową i rozwiązywanie presji migracyjnej w Burkina Faso – wybudowanie 60 lokali socjalnych. Wnioskowana kwota: **5,2 mln zł.**
- Fundacja „Orla Straż" – wsparcie poszkodowanych rodzin jazydzkich poprzez zakup zwierząt hodowlanych. Projekt zakłada pomoc rodzinom, w tym samotnym wdowom z dziećmi, które były niewolnikami seksualnymi terrorystów muzułmańskich tzw. ocalonym – „ISIS survivors", które aktualnie żyją w nędzy na terenie Iraku i Irackiego Kurdystanu. Wnioskowana kwota: **718 tys. zł.**
- Polska Akcja Humanitarna – poprawa bezpieczeństwa żywnościowego społeczności narażonej na głód w Sudanie Płd. Poprzez dywersyfikację źródeł utrzymania oraz rozwój drobnego rolnictwa. Wnioskowana kwota: **950 tys. zł.**
- Polska Akcja Humanitarna – promowanie dostępu uchodźców syryjskich do państwowego systemu edukacji w Turcji i zwiększenie samodzielności lokalnej społeczności przyjmującej uchodźców w Turcji. Wnioskowana kwota: **1,5 mln zł.**
- Polska Akcja Humanitarna – natychmiastowa pomoc wodno-sanitarna dla najbardziej potrzebujących rodzin w obozach dla osób wewnętrznie przemieszczonych w Południowo-Centralnej Somalii. Wnioskowana kwota: **1,1 mln zł.**

ZAKOŃCZENIE

Realizując powierzone mi zadania, jestem zaangażowana między innymi w **inicjowanie i opiniowanie ofert organizacji pozarządowych** na realizację zadań publicznych w zakresie pomocy humanitarnej. Ich procedowanie odbywa się w trybie art. 11b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Rozmawiam i nawiązuję współpracę z **przedstawicielami licznych pozarządowych organizacji pomocowych** na czele z: Caritas Polska, UNHCR, UNICEF, Stowarzyszeniem Pomoc Kościołowi w Potrzebie, Polską Misją Medyczną, Polskim Centrum Pomocy Międzynarodowej, Fundacją Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio" i szeregiem innych. Wspólnie analizujemy posiadaną wiedzę, optymalizujemy formy i kierunki działań pomocowych. Efektem tej współpracy są projekty pomocowe finansowane lub dofinansowane z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Szereg z nich to pomoc niesiona ofiarom konfliktu na miejscu i krajach ościennych, w których przebywają uchodźcy. Są to działania, za którymi przemawia racjonalność wydatkowania środków oraz możliwość objęcia pomocą szerszej liczby potrzebujących, bez konieczności ich przemieszczenia.

Odbywam **spotkania na szczeblu krajowym i zagranicznym**, które dotyczą kryzysów humanitarnych, wypracowania wspólnych kierunków działań pomocowych ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pomocy na miejscu. Wśród osób, z którymi podjęłam rozmowy były m.in.: Minister ds. Planowania i Współpracy Międzynarodowej Jordanii Imad Fakhoury, Chargé d'Affaires a. i. Ambasady Libanu Reina Charbel, Ambasador Węgier Orsolya Zsuzsanna Kovács wraz z Ambasadorem Programu Hungary Helps Péterem Heltai, Wiceminister Spraw Zagranicznych i Handlu Węgier Kristóf Altusz, Chargé d`Affaires a.i. Ambasady Syryjskiej Republiki Arabskiej w Warszawie Bassem Jouman Agha, biskup Irackiego Kurdystanu Rabban al Quas, Dyrektor Regionalny Międzynarodowej Agencji ds. Migracji (IOM) Eugenio Ambrosi, Zastępca Ambasadora Królestwa Szwecji Karin Anderman, Komisarz UE ds. pomocy humanitarnej i zarządzania kryzysowego Christos Stylianides, Minister Spraw Zagranicznych i Handlu Węgier Péter Szijjártó i inni przedstawiciele rządów państw i kościołów.

Od stycznia złożyłam **trzy wizyty w obozach dla uchodźców w Libanie, Jordanii i Ugandzie**, gdzie miałam okazję bliżej poznać potrzeby i oczekiwania zarówno tych, którzy

potrzebują pomocy, jak również tych, którzy tę pomoc organizują. Byłam także szefem polskiej delegacji na **konferencji *„Supporting the future of Syria and the region*”**, 24-25 maja br. w Brukseli, gdzie w imieniu polskiego rządu zadeklarowałam pomoc humanitarną dla Syrii i państw regionu na 2018 r. w wysokości 48 mln zł oraz dodatkowo 12,59 mln euro na Instrument Turecki.

Powołaliśmy też nieformalną **Grupę Ekspertów**, która na comiesięcznych spotkaniach omawia kierunki przyszłych działań oraz mapę potrzeb w obecnej sytuacji społeczno-politycznej.

Wychodząc naprzeciw ogromnym potrzebom oraz mając świadomość wyzwań stojących przed Polską zorganizowaliśmy w KPRM, 16 maja 2018 r., **międzynarodową konferencję naukową pt. „Polska Pomoc Humanitarna: potrzeby – wyzwania – działania”.** W gronie zaproszonych prelegentów znaleźli się wybitni polscy i zagraniczni profesorowie i eksperci, którzy w formie odczytów przedstawili kwestie związane z pomocą humanitarną, podjęli tematykę bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa kulturowego, dialogu międzyreligijnego, problematyki uchodźców i kryzysu migracyjnego, zdiagnozowali potrzeby i uwarunkowania udzielanej pomocy, nakreślili wyzwania, przed którymi stoją organizacje niosące pomoc oraz polski rząd, a także możliwe kierunki pomocy. Przedstawione wystąpienia zostaną opublikowane w materiałach pokonferencyjnych. Konferencja ta miała na celu również przyczynienie się do poszerzenia świadomości naszego społeczeństwa, w jaki sposób polski rząd udziela pomocy humanitarnej ludności cywilnej w krajach dotkniętych klęskami i konfliktami zbrojnymi. Współorganizatorem konferencji był Uniwersytet im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

15 czerwca 2018 r. w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów odbyło się spotkanie **100 Polskich Misjonarek i Misjonarzy,** którzy pełnią posługę misyjną na wszystkich kontynentach świata. Misjonarze przybyli na spotkanie za pośrednictwem Komisji Episkopatu Polski ds. Misji. Zapraszając misjonarzy do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów chcieliśmy okazać im szacunek i docenić pracę oraz posługę, którą wykonują z pełnym zaangażowaniem, poświęceniem a niejednokrotnie z narażeniem własnego zdrowia i życia. W spotkaniu z ramienia rządu udział wzięli także Wiceprezes Rady Ministrów Pani Beata Szydło oraz Szef Gabinetu Politycznego Prezesa Rady Ministrów Pan Marek Suski. Poza częścią oficjalną spotkanie uwzględniało debaty w grupach terytorialnych. W debatach aktywny udział wzięli dyrektorzy wybranych departamentów Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Dnia 28 czerwca 2018 r. **złożyłam oficjalną wizytę w Budapeszcie**, na zaproszenie Ministra Spraw Zagranicznych Węgier Pétera Szijjártó. Efektem spotkania na Węgrzech było podpisanie w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Węgier wspólnej deklaracji dotyczącej wzmocnienia i poszerzenia współpracy obu państw, w szczególności w zakresie projektów dotyczących pomocy humanitarnej w krajach trzecich. Ustalono, że pilotażowym projektem będzie wybudowanie sierocińca dla 120 dzieci w Homs, przy zaangażowaniu polskich i węgierskich organizacji pozarządowych. Podczas wizyty w Budapeszcie odbyłam także spotkania z Podsekretarzem Stanu ds. prześladowanych Chrześcijan w Ministerstwie Zasobów Ludzkich Panem Tristanem Azbejem oraz Sekretarz Stanu ds. Współpracy Międzynarodowej w Ministerstwie Zasobów Ludzkich Panią Orsolyą Pacsay-Tomassich.

W pomoc humanitarną angażują się też **samorządy i lokalne władze**, czego przykładem mogą być:

- Akcja **„Dar dla Aleppo”**, której finałem był Charytatywny Koncert Maltański w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu. Zebrano wówczas ok 1,1 mln zł z przeznaczeniem na remont i wyposażenie szpitala św. Ludwika w Syrii.
- Projekt **„Górny Śląsk dzieciom z Aleppo”** - 30 stycznia – 5 czerwca 2018. Cel - zebranie funduszy na budowę centrum pomocy dzieciom – sierotom z Aleppo. Projekt przewiduje m.in. budowę ośrodka rehabilitacji psychologicznej, boiska sportowego czy też zakup autobusów, które będą dowozić dzieci na zajęcia. Dotychczas zebrano 1,3 mln zł. Inicjatywę wsparł metropolita katowicki abp Wiktor Skworc. Pomysł wsparli też biskup diecezji katowickiej kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce Marian Niemiec i samorząd Katowic. Także Caritas Archidiecezji Katowickiej udostępnia swoje konto dla wpłat na rzecz potrzebujących dzieci.
- Akcja charytatywna **„Lubelszczyzna dla Syrii”**. W trakcie jej trwania zbierano środki na odbudowę domów w Aleppo i innych miastach zniszczonych przez wojnę w Syrii. W akcję zaangażowało się wiele podmiotów: 250 szkół, wolontariusze diecezji lubelskiej i siedleckiej, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Medyczny, parafie i wiele firm. Symboliczny czek na 100 tys. EUR został przekazany syryjskiemu jezuicie, ojcu Zaidowi Hilalowi. Za zebrane pieniądze uda się wesprzeć odbudowę około 70 budynków mieszkalnych.

- **„Kielce dla Syrii” -** 28 maja 2018 r. została podpisana deklaracja pomiędzy prezydentem Miasta Kielce, Biskupem Kieleckim oraz Minister Beatą Kempą, inaugurująca kampanię społeczną „Kielce dla Syrii”. Celem jest zebranie środków finansowych na zorganizowanie na terenie Libanu kolonii oraz turnusów wyciszenia połączonych z programami terapeutycznymi, a także pomocy edukacyjnej dla syryjskich dzieci i młodzieży – ofiar wojny. Partnerami projektu są: Papieskie Stowarzyszenie Pomoc Kościołowi w Potrzebie, Caritas Diecezji Kieleckiej oraz rektorzy Uniwersytetu Jana Kochanowskiego i Politechniki Świętokrzyskiej. Akcja potrwa do 30 września br. W jej ramach planowane są zbiórki pieniężne do puszek, skarbon stacjonarnych, aukcje charytatywne, wydarzenia kulturalne i sportowe na terenie ziemi kieleckiej.

Kolejnym ważnym zadaniem jest zaplanowany na wrzesień 2018 r. na Stadionie Narodowym **Kongres organizacji pozarządowych** (kościelnych i świeckich), zaangażowanych w niesienie pomocy humanitarnej, **oraz polskich przedsiębiorców**. Kongres we wstępnym założeniu ma mieć formułę prezentacji poszczególnych organizacji pozarządowych oraz producentów, którzy zaprezentowaliby swoje produkty (np. leki, żywność, koce etc., które mogłyby być dostarczane do osób potrzebujących) na stoiskach wystawienniczych. Celem kongresu będzie przedstawienie misji humanitarnej, wymiana doświadczeń i pokazanie jak ważna jest pomoc realizowana na miejscu oraz zapoznanie NGOS’ów z rodzimymi firmami. Ponadto formuła Kongresu będzie otwarta dla wszystkich osób z zewnątrz, które chciałaby przyjść i zapoznać się z działaniami podejmowanymi w zakresie niesienia polskiej pomocy humanitarnej. Partnerem KPRM przy organizacji Kongresu jest Ministerstwo Sportu i Turystyki.

Wnioski ze spotkań Grupy Ekspertów oraz z Konferencji Naukowej będą stanowić ważny punkt odniesienia w stworzeniu strategii wskazującej na kierunki rozwoju polskiej pomocy humanitarnej, który to dokument zostanie przedstawiony Radzie Ministrów.

Związek pomiędzy pomocą humanitarną a pomocą dla migrantów i przeciwdziałaniem migracji jest kwestią mało docenianą w polskiej polityce w zakresie pomocy rozwojowej i humanitarnej, choć kwestie te są kluczowe dla przyszłości Polski i Europy w perspektywie kolejnych 20-30 lat. Jak podają najnowsze badania eksperckie w roku 2050, czyli za 32 lata, ludność Afryki ma wynosić ok. 4 mld ludzi, czyli stanowić będzie prawie 50% ludności całego świata. Brak perspektyw zatrudnienia i godnego życia będzie powodować ogromną presję migracyjną, znacznie większą niż ta, z którą mamy do czynienia obecnie.

Należy zauważyć, że Biuro ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej ONZ wymienia trzy tzw. **Level 3 Emergencies:**

1) Syrię plus kraje goszczące uchodźców (Liban, Jordania, Turcja, Irak);
2) Jemen;
3) Demokratyczną Republikę Konga plus kraje ościenne, w tym Ugandę, Sudan Południowy, Zambię, Republikę Środkowoafrykańską etc.

Oznaczają one kryzys grożący śmiercią setkom tysięcy ludzi oraz rozszerzenia się na kraje sąsiednie. O ile pomoc humanitarna jest już zaangażowana wewnątrz Syrii oraz w krajach z nią graniczących, wiele wskazuje na to że kolejną katastrofą humanitarną może być **nowa wojna w Demokratycznej Republice Konga.** Zaangażowanie Polski w zakresie przeciwdziałania i zarządzania ruchami migracyjnymi w Afryce umożliwiłoby także polskim organizacjom pozarządowym aplikowanie o fundusze Trust Fund'u UE dla Afryki, do którego RP wpłaciła w zeszłym roku 9 mln Euro, a polskie organizacje pozarządowe skorzystały z programu w bardzo niewielkim stopniu.

Szczególnie ważnym wyzwaniem, dotyczącym nas wszystkich, jest **pomoc najmłodszemu pokoleniu – dzieciom-ofiarom konfliktów zbrojnych**, czynnie (jako żołnierze) lub biernie (jako uchodźcy) uczestniczącym w konfliktach zbrojnych. Niezbędne są wszelkie projekty edukacyjne i medyczne, takie jak chociażby wyposażenie warsztatów, które przygotują młodych ludzi do wykonywania konkretnych zawodów, aby dzieci te nie stały się tzw. „pokoleniem straconym". Pomoc (dożywianie, leczenie, reintegracja ze społeczeństwem, edukacja) dla dzieci na terenach objętych kryzysem humanitarnym będzie ważnym punktem Narodowej Strategii Pomocy Humanitarnej.

Dokument został opracowany m.in. na podstawie wkładów przysłanych przez resorty jako odpowiedź na pismo Minister Beaty Kempy do wszystkich Ministrów z dnia 31 stycznia 2018 r. (DPH.4420.2.2018)